

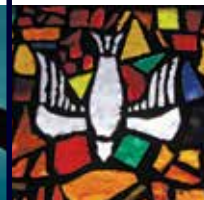
Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2017

Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2018

Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2019

Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2020

2223 8000 | 7931 4319

support@canamovement.org | info@canamovement.org

Cana Therapeutic Services

- Clinical psychologist
- Family therapist
- Counsellor
- Fertility counsellor
- Parent coach
- Psychotherapist
- Positive parenting facilitator

canamovement.org

Familjakana

Cana Movement, Catholic Institute, Floriana

Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2021

Dan il-ktieb hu ppubblikat mill-Kummissjoni Formazzjoni fi hdan il-Kumitat Ċentrali tal-Gruppi Familji Nsara, tal-Moviment ta' Kana. Hajar lil dawk kollha li taw sehemhom fit-thejjija tieghu.

Disinn: Box Design - Sit: box-design.net

Stampar: Gutenberg Press

Gruppi Familji Nsara. Min aħna?

Il-Gruppi Familji Nsara tnisslu minn Mons. Charles Vella fi ħdan il-Moviment ta' Kana ħamsin sena ilu, fis-sena 1971, bil-hidma tal-koppja Caruana Colombo minn Ħal Tarxien. Huma bdew ilaqgħu regolarment l-ewwel grupp ta' koppji miżżewġin, u bdew jużaw SKEMI għal-laqgħat imhejjija minn Patri Donat Spiteri OFM Cap., li wara sar l-ewwel Chaplain Nazzjonali.

Illum, il-moviment Gruppi Familji Nsara hu fergha ewlenija tal-Moviment ta' Kana, u hu wieħed mill-*Christian Family Movements* imxerrda mal-kontinenti kollha tad-dinja, flimkien imseħbin fl-*International Confederation of Christian Family Movement*. Mill-*Christian Family Movement* il-Gruppi Familji Nsara ħa l-format tal-laqgħat tiegħu mibni fuq il-metodu Ara-Qis-Agħmel. Illum hu preżenti f'ħafna mill-parroċċi f'Malta u joffri mixja ta' formazzjoni spiritwali mibnija fuq il-bżonnijiet u r-realtajiet tal-familja. Fil-laqgħat ta' kull xahar, kull grupp fi ħdanu jesplora tema partikolari fid-dawl tal-Kelma t'Alla bl-għajnuna ta' kitba ppubblikata kull sena fil-ktieb SKEMI.

Fis-sena 2006, id-dokument "Il-Familja ta' Nazaret Mudell għall-Gruppi Familji Nsara" ġie addottat bħala l-linja spritwali tal-Gruppi Familji Nsara. Dan id-dokument, miktub minn Mons. Anton Abela fi żmien li kien jokkupa l-kariga ta' Assistent Chaplain Nazzjonali, fil-qofol tiegħu jiffoka fuq kif, bil-preżenza tiegħu fil-Familja ta' Nazaret, Ġesù għex il-mudell ta' ħajja li hu jipproponi għall-ħajja tal-koppja / familja – meta bexxaq it-tieqa fuq il-misteru tal-ħajja ta' Alla – biex, bħal Marija u Ġużeppi, il-koppja tgħix b'mod sħiħ il-proġett imfassal għaliha minn Alla.

Fl-2011 il-moviment Gruppi Familji Nsara ħa pass ieħor meta ddefinixxa s-sejha tiegħu permezz tal-frazi: "Inkunu xhieda ħajja tal-imħabba t'Alla meta ngħixu s-sejha tagħna fiż-żwieġ." Din il-frazi sservi ta' direzzjoni ewlenija fil-ħajja ta' kull koppja membru fi ħdanu u fil-mixja tal-istess moviment.

Filwaqt li nirringrazzjaw 'l Alla li bil-grazzja tiegħu wasalna sa hawn, nirringrazzjaw u nitolbu għall-fundaturi u l-ewwel membri tal-Gruppi Familji Nsara, li haddnu l-grazzja li bdew dan il-moviment. Illum permezz tal-hidma u l-imħabba għall-kelma t'Alla, li matul is-snin waqqgħet fi qlub fertili, qed niġbru ħafna frott. Jekk il-Bambin irid, is-sena 2021 ser tkun waħda speċjali għall-Gruppi Familji Nsara hekk kif niċċelebraw il-Ħamsin Sena ta' hidma ta' evangelizzazzjoni fost diversi familji Maltin. Bħal ta' qabilna għandna nibqgħu kostanti fit-talb biex inkomplu din il-hidma ta' tixrid tal-aħbar it-tajba, fi ħdan il-familji Maltin, għall-ġid spiritwali tagħhom u għall-glorja ta' Alla l-imbierek. Dak li għaddewlna ta' qabilna għandu jkun l-impenn tagħna li nħalluh għal ta' warajna.

X'jghidu l-Parabboli ta' Ġesù lill-Familja llum

**“Għezież huti...
Meta kien jitkellem,
Ġesù kien juża
lingwaġġ sempliċi,
u kien juża wkoll
ħafna tixbihat, li kienu
eżempji meħudin
mill-ħajja ta' kuljum.
Għalhekk in-nies kienu
jisimugh bl-attenzjoni
u kienu japprezzaw il-
messagġ tiegħu li kien
jidhol dritt fi qlubhom...
u b'dan il-lingwaġġ
kien ifiehem il-misteru
tas-Saltna t'Alla.”**

(PAPA FRANĠISKU -
RIFLESSJONIJIET QABEL
IR-REĊITA TAL-ANĠELUS
FIS-16 TA' LULJU 2017)

Il-Laqgħa tal-Avvent

Tnedija SKEMI 2020

Moviment ta' Kana
GRUPPI FAMILJI NSARA
SKEMI 2020

Fis-7 ta' Diċembru 2019 saret it-tnedija ta' SKEMI 2020, fis-Sala Yvonne, fil-Parroċċa tal-Madonna tar-Rużarju ta' Fatima, fi Gwardamanga. L-attenzenza tal-koppji Mexxejja kienet waħda tajba ħafna. Saru diskorsi ta' introduzzjoni rigward l-Iskemi kemm miċ-Chaplain Nazzjonali Mons. Charles Attard u mill-Presidenta s-Sinjura Helen D'Amato. Ġie mtella' wkoll Power Point imhejji mis-Segretarju Emmanuel Falzon. Wara sar riċeviment.

Quddiesa Familja (San Ġwann)

Fl-okkażjoni tal-festa tal-Familja Mqaddsa, is-Sibt 14 ta' Diċembru 2019, il-Gruppi Familji Nsara organizzaw il-Quddiesa għall-Familja li kienet immexxija mill-E.T. Mons. Charles J. Scicluna, Arcisqof Metropolita ta' Malta. Il-Kor Schola Cantorum Exsultate Domino anima t-tifhir u kant waqt iċ-ċelebrazzjoni tal-Quddiesa.

L-Ikla tal-Milied

Gruppi Familji Nsara
Ikla għal żmien il-Milied
 (tall tuffet)

Data: Il-15 ta' Diċembru 2019
Post: Hotel Santana, Triq il-Maħbi, Qawra
Wara: Fin 12.30pm
Prezz: €22 il-Kbar, €10 il-Tfal ta' il-12 il-sena.

Qabel ier nsara l-villagg tal-Milied.

Natalis Notabilis
 Thuq minn Injett l-Inditut Kattoliku - Floriana, il-10.30am.
 U wara nistgħu sejn il-Hotel għall-ikla.
 Transport għal min ser jgħid il-villagg tal-Milied inkollu fil-prezz.

Il-Booking jista' jgħid mal-koppija dedikata tal-Kumitat Centrali :-
 Koppija Deditwali A-Godwin u Pauline Grich fuq moxibgħi 79211468 jew 79238801
 Koppija Deditwali B- Tania u Helen Allard Haxson fuq moxibgħi 99483132 jew 79266113
 Koppija Deditwali C- Carm u Helen D'Amato fuq moxibgħi 79551052

Booking u flax tal-bilejetti jista' jgħid sa nhar
 il-12 ta' Diċembru.

Seminar għall-Koppji Mexxejja tal-Gruppi Familji Nsara

Seminar għall-Koppji Mexxejja tal-Gruppi Familji Nsara li sar nhar is-Sibt 25 ta' Jannar 2020, fid-dar San Ġużepp, Santa Venera.

It-Tema tas-Seminar kienet "Il-futur tal-Gruppi Familji Nsara." Fr Brendan Gatt, mexxa l-ewwel taħdita fuq "L-Ispiritalità tal-Gruppi Familji Nsara", filwaqt li s-Sur Nikol Baldacchino tkellem fuq "Tmexxija tal-Grupp, Tahriġ u Animazzjoni." Wara waqfa għall-ikel, ingbarna f'Workshops biex niddiskutu fuq il-messaġġ tal-kelliema, b'hekk stajna nidentifikaw x'inhuma l-isfidi li qed jaffaċċjaw il-gruppi kollha. Kien hemm kummenti pożittivi ħafna u l-parteciċpazzjoni kienet wahda tajba.

Laqgħa Randan

Il-Ġimgħa 9 ta' Ottubru 2020 saret il-Laqgħa ta' Formazzjoni. Ta' kull sena konna nistednukhom tiġu fiċ-Ċentru San Sebastjan f'Hal Qormi. Din is-sena, minhabba l-Covid-19, għall-ewwel darba, konna aħna li ġejna ġewwa djarkom virtwalment permezz ta' Zoom.

Gruppi Familji Nsara Laqgħa ta' Formazzjoni

Il-Ġimgħa, 9 ta' Ottubru – 7.00pm

Post: Virtwali fuq ZOOM
(bircievi link fl-email il-ġimgħa d-dieħia u li tista' tagħfas fuqha u tidhol)

Suġġett: **Prixxilla u Akwila Ilum**
(Mizzewġin u martri tal-ewwel sekl, dixxipli ta' San Pawl)

Kelliem: **Is-Sur Joe Farrugia**
(delegat tal-Arcisqof għal-Lajci)

Jekk tixtiequ tipparteċipaw ibagħtu l-indirizz tal-email tagħkom fuq Koppja-segretaria@gnmalta.org
Sa nhar l-Erbgħa 7 ta' Ottubru.
Wara d-diskussjoni ser ikun hemm hin għall-mistoqsijiet.

Werrej

Introduzzjoni	15
Messagġ mill-Koppja President	18
Il-Messagġ taċ-Chaplain Nazzjonali	20
Irtir Gruppi Familji Nsara	22
Għajjnuna għall-animazzjoni tal-Iskemi fil-grupp	31
Skema - Jannar Nifthu Qalbna bil-Fidi għall-Kelma ta' Alla	33
Skema - Frar Il-Ħniena Hi l-Veru Wiċċ tal-Imħabba	39
Skema - Marzu It-Talb huwa Djalogu mal-Missier, Mibni fuq il-Fiduċja u l-Perseveranza	45
Skema - April Alla Jhobbna Kif Aħna u Mħabbtu Biss Tista' Tibdilna	51
Skema - Mejju Il-Familja Tista' Tkun il-Ħmira jew iż-Żerriegħa tal-Mustarda fil-Komunità?	57
Skema - Ġunju L-Għajxien tal-Imħabba Huwa l-Għajn tal-Veru Hena	63
Skema - Lulju Il-Maħfra Tagħmilna Nixbhu lil Alla	69
Skema - Awwissu Fiż-Żwieġ Tagħna, l-Iva bil-Kliem Biss, Jew bl-Ghemil Ukoll?	75
Skema - Settembru Ma Naħbux it-talenti li jagħtina Alla	81
Skema - Ottubru Alla ma Jeskludi lil Hadd, u Jrid li Kulhadd Jilhaq il-Milja Tiegħu	87
Skema - Novembru Irridu Nkunu Dejjem Lesti għal-Laqqgħa Tagħna ma' Alla	93
Skema - Diċembru Alla Jibqa' Dejjem Jistieden Lil Kulhadd Għal Tigdid ta' Kuljum fl-Imħabba Tiegħu	99
Kumitat Ċentrali	104
Talba tal-Bidu	107
Talba tal-Għeluq	108

Sors: Il-Mużew Metropolitani tal-Arti fi New York "Public Domain"
Sugġetti: Mument i ta' mistrieh tal-familja Mqaddsa waqt il-
narba tagħhom lejn l-Eġittu (1650-59)
Atrist u Inċizur: Anthony Van Dyck (1599-1641) Orġini Fjamming
Midfun fil-Katidral ta' San Pawl f'Londra

Introduzzjoni

*Għeżież membri tal-Gruppi
Familji Nsara.*

Bi pjaċir kbir għal sena oħra qed nipprezentawkom il-ktieb – SKEMI 2021, fis-sena speċjali li matulha l-Gruppi Familji Nsara qed niċċelebraw il-50 anniversarju mit-twaqqif tiegħu: 50 sena ta' mixja ta' formazzjoni fuq iż-żwieġ u l-familja Nisranija.

Meta nagħti ħarsa fuq l-iskemi tas-snin l-imghoddija nagħraf x'rikkezza u minjiera ta' materjal fihom, materjal li jgħaddi kemm jgħaddi żmien jibqa' dejjem attwali. Nistqarr li ħafna drabi wżajt dawn l-iskemi anke għall-formazzjoni tiegħi fuq iż-żwieġ u l-familja.

Għal din is-sena, il-Kummissjoni Formazzjoni fi hdan il-Kumitat Ċentrali tal-GFN, qed tipprezenta sett ta' parabboli għall-formazzjoni tagħna. It-tema ġenerali hi "X'għandhom x'jgħidu l-parabboli lill-familji tal-lum?" Żgur li għandhom ħafna x'jgħidulna! Il-parabboli huma dejjem attwali.

Għalhekk f'din l-introduzzjoni se nagħti ħarsa ħafifa lejn kull parabbola fl-iskemi.

Jannar: Il-baži tal-iskema għal dan ix-xahar se tkun il-parabbola ta' dak li ħareġ jiżra'. Din hi parabbola li nafuha ħafna. Din il-parabbola għandha tgħinna nistaqsu lilna nfusna, "kemm qed nifthu qalbna bis-serjetà għall-Kelma ta' Alla?"

Frar: Il-ħniena hi l-veru wiċċ tal-imħabba. Fil-parabbola tas-Samaritan it-tajjeb naraw li l-prattika tal-ħniena fiċ-ċirkustanzi tal-ħajja ma tigix mil-liġijiet, imma mis-sensibbiltà ta' dak li jkun lejn il-ħajja.

Marzu: It-talb huwa djalogu mal-Missier; djalogu mibni fuq fiduċja u perseveranza. F'din l-iskema se naraw il-parabbola tal-imħallef u l-armila, u se neżaminaw lilna nfusna kemm qed nagħtu attenzjoni lit-talb u speċjalment it-talb bħala koppja flimkien.

April: Dan ix-xahar għandna tliet parabboli stupendi. Il-parabbola tan-nagħġa l-mitlufa, il-parabbola tal-munita mitlufa u l-parabbola tal-iben il-ħali. L-iskema għal darb'ohra turina li Alla jhobbna kif aħna u mħabbtu biss tista' tibdilna.

Mejju: Żewġ parabboli qosra imma li għandhom tifsira kbira. Il-parabbola tal-ħmira u l-parabbola taż-żerriegħa tal-mustarda. Dawn iż-żewġ parabboli jpoġġu quddiemna mistoqsija: "il-familja tista' tkun ħmira jew żerriegħa tal-mustarda fil-komunità?"

Ġunju: Kemm infasslu pjanijiet! Kemm nipproġettaw! Dan huma importanti. San Ġorġ Preca dejjem kien jgħalliem, "meta tkun se tippjana xi ħaġa, dejjem għid 'jekk is-Sinjur Alla jrid.'" Il-parabbola tal-għani iblah tgħallimna dan kollu.

Lulju: It-tema tal-maħfra dejjem titfaċċa fl-iskemi tal-GFN. Għaliex? Għax fir-relazzjonijiet tagħna, il-maħfra ġieli tixxellef. Alla jaħfer, imma l-parabbola tal-qaddej maħfur li ma ħafirx turina li aħna rridu niehdu l-inizzjativa u nkuna aħna li naħfru l-ewwel.

Awwissu: Dan ix-xahar se neżaminaw lilna nfusna fuq l-impenn. Dan huwa wiehed mis-sugġetti li ssir enfasi kbira fuqu fil-kors ta' Kana. Għalhekk permezz tal-parabbola taż-żewġ ulied se nagħmlu l-mistoqsija, "fiż-żwieġ tagħna, l-iva li għedna fuq l-altar, hi iva bil-kliem biss jew bl-għemil ukoll?"

Settembru: Kemm għandna talenti fil-familji tagħna! Imma sfortunatament kultant dawn it-talenti naħbuhom għax naħsbu li m'aħniex kapaci. Dan ix-xahar se nirriflettu fuq il-parabbola tat-talenti. Se nirriflettu li t-talenti tahomlna Alla għax għandu fiduċja fil-kapaċitajiet tagħna.

Ottubru: L-iskema se tehodna fil-parabbola tal-għalqa u l-bdiewa, li turina kwalità kbira li għandu l-Mulej magħna – Alla tagħna huwa Alla li jagħti ċans, ma jeskludi lil ħadd. Jibagħtilna għalliema biex jiehdu ħsiebna u jiffurmawna. Irid li kulħadd jilhaq il-milja tiegħu. Alla ma jivvendikax ruħu minna! Alla jhobb, ma jpattix, jistenniena biex jahfrilna, biex ihaddanna miegħu.

Novembru: Dan ix-xahar l-iskema tghinna nirriflettu fuq il-ħajja tagħna wara din il-ħajja u għalhekk qed tpoġġi quddiemna l-parabbola tal-ghaxar xebbiet. Irridu nkunu dejjem lesti għal-laqgħa tagħna ma' Alla. Dan hu l-veru għaqal.

Diċembru: Fil-parabbola tal-mistednin għall-festa tat-tieg naraw li Alla jibqa' jistieden lil kulhadd għal tigdid kuljum fl-imħabba tiegħu. Alla jistieden dejjem imma ahna mhux dejjem nilqgħu l-istedina tiegħu.

Nagħlaq billi f'isimkom nirringrazzja lill-membri kollha tal-Kummissjoni Formazzjoni li anke f'mument diffiċli waqt li konna kwarantina bqajna niltaqgħu online biex ix-xogħol fuq l-iskemi jibqa' għaddej bir-ritmu normali.

Issa għandkom f'idejkom dawn l-iskemi. Inhegġeg lil kulhadd biex jagħmel l-aħjar użu minnhom.

Fl-aħħar nett inhegġigkom biex thajru koppi oħrajn biex jingħaqdu mal-Gruppi Familji Nsara. Dan ikun l-aqwa mod ta' kif nistgħu niċcelebraw il-50 Anniversarju.

Mons. Charles Attard
Chaplain Nazzjonali
Gruppi Familji Nsara

Skemi 2021 – Taw Sehemhom

Mons. Charles Attard, Carmel u Helen D'Amato, George u M. Louise Sammut, Godwin u Pauline Grech, Mario u Anna Żerafa, Joe u Doreen Magro, James u Nathalie Caruana, Joe u Melissa D'Emanuele, Marco u Sandra Micallef, Seminarista Roderick Baldacchino, Godfrey Scicluna, Frans Chircop, Ramon Borg.

Messaġġ mill-Koppja President

Is-sugġett magħżul għall-iskemi ta' din is-sena hu marbut ma' wħud mill-parabboli u x'jgħidu dawn lill-familji tal-lum. Intgħażel dan is-sugġett għaliex il-parabboli għandhom ħafna x'joffrulna. Ġesù kien u jibqa' l-aqwa għalliem mhux biss għal dak li kien jgħid, iżda wkoll għall-mod kif kien jgħidu. Bla dubju, il-parabboli li kien jgħid biex iżewwaq it-tagħlim tiegħu kienu ħfief biex tifhimhom għax meħudin mill-ħajja ta' kuljum.

Barra minn hekk hu aktar faċli tifhem rakkont jew storja milli argument astratt. Fuq kollox, Ġesù kien jinqeda bi kliem sempliċi, xejn kumplikat biex jinftiehem, b'kuntrast mal-lingwaġġ li kienu jużaw id-dutturi tal-liġi ta' żmien.

Iżda sfortunatament, fl-isfond tal-iskemi ta' din is-sena deher shab iswed ħafna. Għal ħafna xhur ikkumbattejna għadu dinji. Il-pandemija tal-Covid 19 ħarbtet ħafna mill-pjanijiet li kellna f'moħħna li nwettqu matul ix-xhur li għaddew. Kien hawn ħafna nies li batew, min ħafna, min ftit, min mod u min ieħor. Din il-pandemija ser tkun ħalliet ħafna marki suwed warajha, l-istess bħalma ħallew warajhom gwerer u diżastri globali.

F'mument koroh bħal dawn, faċli li naqtgħu qalbna u naraw kolloxx iswed u mudlam, bla ebda tama tat-tmiem ta' din id-diżgrazzja li ħalliet ħerba warajha. Bilkemm, ukoll, ma jkunx hemm min ma jiġuhx f'moħħu x-xeni tal-Apokalissi! Iżda

għan-Nisrani tibqa' thegġeg fih it-tama fi Kristu li diversi drabi jsalva lill-bniedem meta kolloxx jidher mitluf. Eżempju ċar huwa r-rakkont fl-Evangelju meta d-dgħajsa bl-Appostli u Ġesù fuqha tkun ser tegħreq minħabba t-tempesta.

Tajjeb ma nagħmlux bħall-Appostli li beżgħu li ser jintilfu fil-maltempata bi Kristu rieqed fil-poppa! "Mgħallem, dan qisu mhu xejn għalik li aħna ser nintilfu?" ... U qalilhom: "Dal-biża' kollu għaliex? Mela ma għandkomx fidi?"

Sliem u saħħa.

Helen u Carmel D'Amato
Koppja President
Gruppi Familji Nsara

Il-Messaġġ ta' Chaplain Nazzjonali Mons. Charles Attard

Il-Kelmata' Alla hi mimlija bi stejjer, tixbihat u parabboli. Dawn insibuhom kemm fl-Antik Testament u kemm fil-Ġdid Testament.

Ahna midhla l-aktar tal-parabboli fil-Ġdid Testament, parabboli li nsibuhom b'mod qawwi ħafna fil-Evanġelji Sinottiċi, jiġifieri fl-Evanġelju ta' San Matthew, ta' San Mark u ta' San Luqa.

Il-parabbola hi storja jew tixbiha mill-ħajja ta' kuljum u li twassal biex tagħti messaġġ profond. Għalhekk Ġesù kien jinqeda b'dan l-istil għaliex is-semmiegħa kienu midhla tax-xenarju li jgħixu fih kuljum.

Il-parabboli għalina llum

Għalkemm il-parabboli fl-Evanġelji ilhom li nkitbu, madankollu l-messaġġ tagħhom jibqa' dejjem attwali u dejjem frisk. Meta darba d-dixxipli staqsew lil Ġesù għaliex ikellimhom bil-parabboli lin-nies, Ġesù wieġeb: "Għax lilkom ingħata li tagħrfu l-misteri tas-Saltna tas-Smewwiet... Jien għalhekk inkellimhom bil-parabboli... Intom iżda henjin għajnejkom għax qegħdin jaraw; henjin widnejkom għax qegħdin jisimghu." (Mt. 13:10-13, 16)

Għaliex qed inkellmukom bil-parabboli permezz tal-Iskemi din is-sena? Dan qed naghmluh biex inwasslu l-messaġġ ta' Ġesù, "għax lilkom ingħata li tagħrfu l-misteri tas-Saltna tas-Smewwiet." Qed inpoġġu għar-riflessjoni u d-diskussjoni tal-gruppi tagħkom xi parabboli ta' Ġesù wkoll bħala opportunità biex tidhlu iktar fil-fond u tagħrfu l-misteri tas-Saltna li

aħna lkoll nagħmlu parti minnha. “Min għandu widnejh ħa jisma’!”

Jiena nemmen li matul din is-sena speċjali li matulha qed niċcelebraw il-50 anniversarju mit-twaqqif tal-Gruppi Familji Nsara, se nagħmlu mill-aħjar li nistgħu, biex il-messaġġi li jwasslulna l-parabboli, neħduhom bħala messaġġi direttament għalina personali kif ukoll għalina bħala membri tal-grupp li minnu nagħmlu parti.

Permezz ta’ dan il-messaġġ tiegħi nixtieq ukoll inwassal żewġ affarijiet oħra. L-ewwel nett grazzi minn qalbi lill-Kumitat Ċentrali kollu. Dejjem sibt inkuraġġiment u support fil-ħidma tiegħi bħala Chaplain Nazzjonali. Grazzi wkoll lit-tim tal-Kummissjoni Formazzjoni li naħdmu verament bħala tim. Nixtieq ngħid grazzi wkoll lil dawk il-koppji li meta tlabniehom biex jiktbu xi waħda mill-iskemi, aċċettaw bil-qalb.

It-tieni punt li xtaqt inwassal huwa dan: waħda mill-parabboli li se nirriflettu fuqha din is-sena, hi l-parabbola tat-talenti. Konvint li kulhadd huwa midħla ta’ din il-parabbola. Għaliex qed insemmi

din il-parabbola b’mod speċifiku? Qed nagħmel dan għaliex din is-sena il-Koppja President, Karm u Helen D’Amato, se jiskadilhom it-term tagħhom bħala Koppja President kif ukoll it-term tagħhom fil-Kumitat Ċentrali.

Għalhekk ejja nħallu l-parabbola tat-talenti tkellimna. Jekk intom li qed taqraw dan il-messaġġ, thallu din il-parabbola tkellimkom personalment bħala koppja u jekk thossu li l-Mulej qed isejhilkom permezz ta’ din il-parabbola, tibqgħux lura. Forsi jkun hemm min jgħid: “Aħna għandna ħafna x’nagħmlu!” Hekk trid tkun koppja President – koppja li għandha ħafna x’taġħmel! Imma jekk il-Mulej qed iżejinkom b’talent bħal dan, sinjal li għandu fiduċja fikom. Wara kollox għalhekk takom dan it-talent.

Nagħlaq billi nitlob lill-Madonna ta’ Kana għalikom u biex tbierak lilkom u l-familji tagħkom.

Il-Mulej iberikkom.

Mons. Charles Attard
Chaplain Nazzjonali
Gruppi Familji Nsara

Irtir Gruppi Familji Nsara

It-Tema Prinċipali: Il-Familja Nisranija fil-Ħajja tal-Lum

Riflessjoni fuq *Laudato Si'* u Diskorsi fuq il-familja mill-Papa Franġisku waqt l-Udjenzi Ġenerali tiegħu fl-2015.

Sessjoni 1 – It-Tgħanniqa tal-Missier

.....

Sessjoni 2 – Ir-Risposta Tagħna

.....

NOTA FUQ L-IRTIR

L-Iskemi ta' din is-sena qegħdin jinkludu l-iskema tal-irtir li suppost sar is-sena li għaddiet imma minħabba l-Corona virus diversi gruppi ħassru l-irtir li kellhom ipplanat li jsir. Inħeġġu lill-gruppi kollha biex kulhadd jagħmel hiltu biex isir l-irtir tas-sena.

Skema tal-Irtir tal-Gruppi Familji Nsara Introduzzjoni

.....

L-isbaħ definizzjoni tas-silenzju li qatt smajt kienet din, is-silenzju huwa bħal meta tidhol f'kamra mimlija imbarazz u jkollok bżonn tiegħu l-ħin biex tqiegħed kollox f'ordni. Fil-ħajja mgħagħgla tal-lum faċli li fil-fond tal-qalb tagħna nhallu dak kollu li ngħaddu minnu mitfugħ hemm mingħajr ma nipproċessawh. Is-silenzju huwa dak il-ħin fejn nidhlu fil-profond tal-qalb tagħna, innaddfu, inneħhu dak li hu żejjed, biex finalment jerga' jiegħu l-ħajja mill-ġdid. Bħal dik il-kamra li wara li tkun naddaftha kważi tkun qisha ġdida, forsi joħorgu xi dettalji li qabel ikunu moħbija bl-imbarazz. Fil-ħajja tagħna meta nieqfu nirrealizzaw il-ħafna sabiħ li hemm fina u anke dak li hemm bżonn naħdmu fuqu. Huwa mument fejn nieqfu u nirriflettu fuq il-mod ta' kif Ġesù jħares lejna bħala individwi, kif jaħdem fil-ħajja tagħna u r-risposta tagħna kif qed tkun. Nixtieq li dawn il-punti jkun ta' għajjnuna għar-riflessjoni personali tagħna. Innota li meta nieqfu ftit, nagħmlu ħin ta' skiet u riflessjoni, mill-ewwel jibdwel tilgħin

xebgħa ħsibijiet... xi jmissni nagħmel, xi nsejt nagħmel... iżda dan jurina kemm huwa limitat il-ħin tas-skiet fil-ħajja tagħna. Dan il-proċess jitlob minna ħafna paċenzja għaliex ħafna drabi jaf inħossuna qed naħlu l-ħin, niċċassaw fil-vojt iżda wara tirrealizza, fil-ħajja ta' kuljum, li dan il-ftit ħin ta' skiet jgħinek biex tħares lejn il-ħajja, lejn innifsek, lejn ir-raġel jew il-mara tiegħek, lejn membri oħra tal-familja, lejn l-isfidi, b'mod differenti. Huwa dan l-effett tas-silenzju, u hemmhekk tirrealizza kemm l-ebda minuta anke jekk tkun diffiċli biex toqghod, ma tkunx moħlija. Il-Mulej jinqeda bid-dgħufija tagħna biex juri l-kobor tiegħu, għaliex hu juża d-dgħufija tagħna biex imissilna ħajjitna.

L-ewwel sessjoni

It-Tgħanniq tal-Missier

.....

Sa mill-bidu tal-ħolqien Alla ried ikun parti mill-istorja tal-bniedem u ma ried li fl-ebda mument jabbanduna lill-bniedem. Iżda din ix-xewqa li jkun fl-istorja tal-bniedem tapplika fil-ħajja ta' kull wiehied

u wahda minna. Hu jixtieq li jkun parti minn hajjitna. Jixtieq li jkun parti mill-istorja tagħna, miż-żwieġ tagħna, mill-mumentu sbieħ u diffiċli tal-hajja. Izda biex nindunaw b'dan jehtieg li nieqfu, dan bħal meta tkun tgħaddi minn post ta' kuljum mgħaġġel għax-xogħol u lanqas biss tinduna bil-karatteristiċi li jzejnu l-post izda tirrealizza biss meta tgħaddi bil-mod u toqgħod tosserva. Il-Mulej kontinwament jaħdem fil-hajja tagħna għaliex hu jibqa' leali u fidil lejn il-ħolqien tiegħu stess, izda hafna drabi lanqas biss nindunaw. L-irtir huwa l-mument fejn nieqfu mill-ġenn u nosservaw, inħarsu bir-reqqa lejn dak kollu li s-soltu jgħaddi u jaħarbilna. Huwa l-mument fejn inħarsu lejn il-ġewwieni tagħna u biex nagħmlu dan tajjeb li nħarsu lejn Salm 139:

Mulej, int tgħarbilni u tagħrafni;
int taf meta noqgħod u meta nqum,
int tagħraf mill-bogħod ħsibijeti.
Int tagħraf il-mixi u l-waqfien tiegħi;
triqati kollha inti tafhom sewwa.
Inkun għadni anqas lissint il-kelma,
meta int, Mulej, tkun ġa tafha kollha.
Dawramejt inti thaddanni,
u tqegħedli idek fuqi.

L-għerf tiegħek tal-għaġeb,
ma nwassalx għalih;
għoli wisq, u ma nlaħhaqx miegħu.
Fejn immur 'il bogħod mill-
ispirtu tiegħek?
Jew fejn nista' naħrab minn
quddiem wiċċek?
Jekk nitla' fis-smewwiet, hemm int;
jekk nimtedd f'qiegħ l-art,
int hemm ukoll.
Jekk nilbes il-ġwienah tas-sebħ,
u mmur ngħammar fi truf il-baħar,
hemm ukoll tilhaqni idek,
u taqbadni l-leminja tiegħek.
Jekk ngħid: "Ħa jaħbini d-dlam,
ħa jkunli d-dawl lejl madwari,"
anqas id-dlam ma hu mudlam;
għalik il-lejl jiddi bħan-nhar;
id-dlam bħad-dawl għalik.

Għax int sawwart il-ġewwieni tiegħi,
u f'guf ommi inti nsigtni.
Inroddlok ħajr,
għax b'mod tal-għaġeb għamiltni:
tal-għaġeb huma l-ghemejjel tiegħek.
U 'l ruħi inti tafha tajjeb.
Ma kienx moħbi għadmi minnek,
meta kont qiegħed insir fis-satra
u nintiseġ fil-qigħan tal-art.

Raw ghajnejk l-ghemejjel tiegħi:
 kollha nkitbu fil-ktieb tiegħek;
 u jiemi kienu ġa magħduda
 meta ebda wieħed ma kien għad hemm.

Għarbilni, o Alla, u aghraf qalbi;
 iflini, u kun af ħsibijiet.
 Ara iniex miexi fi triq ħażina,
 u mexxini fit-triq ta' dejjem.

Is-salmista f'dan is-salm qed jistqarr li l-Mulej jafu b'mod sħiħ u profond għaliex huwa ħolqien tiegħu u dan iġieghlu jirrealizza kemm hu tal-għażeb. Dan huwa l-proċess fejn is-salmista jirrealizza l-mod ta' kif il-Mulej iħares lejha, bħala l-għeżż kreatura fil-ħolqien kollu, infatti mal-ħolqien tal-bniedem jintlaħaq il-qofol tal-istorja tal-ħolqien. Il-Mulej li jafna b'mod sħiħ tant li jaf lil ruhna tajjeb, il-kliem tagħna, il-ħsibijiet, dak kollu li jagħtina identità, dak li jwegġagħna, dak li jferrahna, u jixtieq li aħna nħarsu lejna nfusna bil-mod ta' kif iħares lejna hu, kreaturi għeżż maħluqa b'reqqa u perfezzjoni. Dan iwassal lis-salmista biex jinfexx f'għanja ta' tifhir lil Alla. Eja aħna wkoll ninfexxu f'din l-għanja ta' tifhir lil Alla, għaliex huwa hu li jwettagħwajjeg kbar fil-ħajja tagħna.

Is-salmista f'dan is-salm joħloq l-immagini ta' Alla li jgħannqu u li jikkonsagrah: "Dawramejt inti thaddanni, u tqegħedli idek fuqi." (v.5) Jalla kull wieħed minna jgħaddi minn din l-esperjenza fejn iħoss it-tgħanniq tal-Missier, li tbiddel il-mod ta' kif inħarsu lejn il-ħajja u lejna nfusna, kif ukoll lejn il-fidi. Il-fidi ma tibqax sett ta' regoli li rridu nosservaw imma ssir din il-laqqgħa personali u intima mal-Missier, issir l-esperjenza ta' tgħanniq tal-Missier. Ukoll l-immagini tat-tqegħid tal-idejn, li mill-ewwel jehodna lejn l-inżul tal-Ispirtu s-Santu (it-tqegħid tal-idejn fuq il-ħobż u l-inbid li jsiru l-ġisem u d-demmi ta' Kristu, it-tqegħid tal-idejn fuq id-djakkni u l-presbiteri waqt l-ordinazzjoni), iżda hawnhekk il-Missier iqiegħed idejha fuq il-kreatura tiegħu u jagħżlu għalih, jibagħtu mimli bl-Ispirtu tiegħu. Aħna mibgħuta fid-dinja tal-lum mimlija bl-Ispirtu tiegħu, mibgħuta f'ismu biex inxandru lilu.

Fl-aħħar ta' dan is-salm is-salmista jispicċa b'talba, fejn jitlob lill-Missier biex jgħarbel lil qalbu u jifliha u jitlob biex imexxiha fit-triq li twasslu għall-ħajja ta' dejjem. Ejjew nagħmlu din it-talba tagħna, fejn nitlob biex f'dan il-mument il-Mulej jgħinna biex nflu l-fond ta' qalbna, naraw

x'hemm li qed jghinna f'dan il-vjaġġ tal-
hajja tagħna u x'qed iżommna lura milli
nħalluh iħaddanna miegħu.

Għar-riflessjoni personali u bħala koppja.

- ▶ Temmen tabilhaqq li Alla jafek iktar
milli inti stess taf lilek innifsek?
- ▶ “Inti tqegħedli idek fuqi”: aħseb
fuq kemm aħna xortina tajba li Alla
għażilna għalih.

It-Tieni Sessjoni **Ir-Risposta Tagħna**

Kif diġà semmejna, Alla jixtieq ikun
parti mill-hajja tagħna, allura anke mill-
hajja taż-żwieġ tagħna. Papa Frangisku
fl-Udjenza Ġenerali tal-Erbgħa 9 ta'
Settembru 2015 irrefera għall-preżenza
ta' Alla fiż-żwieġ bħala dak li jwettaq
miraklu kontinwu: “U l-Mulej qatt ma
jasal f'familja ġdida bla ma jagħmel xi
miraklu. Niftakru x'għamel fit-tieġ ta'
Kana! Iva, il-Mulej, jekk nintelqu f'idejha,
jagħtina li naghmlu l-mirakli – imma
dawk il-mirakli tal-hajja ta' kuljum! –

meta hemm il-Mulej preżenti, hemm,
f'dik il-familja.” Illum fis-soċjetà tagħna
meta nisimgħu b'anniversarji ta' ħamsin
jew iktar mill-ewwel nistagħgħbu, għaliex
verament hija grazzja, miraklu. Żwieġ
ikun b'saħħtu skont kemm inħallu l-Mulej
iwettaq mirakli fina u permezz tagħna
bħala individwi u bħala koppja flimkien.

- ▶ Kemm nirrealizza li ż-żwieġ tiegħi
huwa miraklu, grazzja minn Alla?
- ▶ Kemm inħalli lill-Mulej iwettaq fija
mirakli u permezz tiegħi?

Risposta għat-tgħanniq ta' l-Mulej mhix
risposta mill-fomm 'il barra iżda dik
mgħajxa ta' kuljum. Jien bil-kliem nista'
nghid ħafna xorti iżda meta niġi għall-
hajja ta' kuljum inbati biex inwettaq
dak li nghid. San Ġorġ Preca kien jgħid:
“Waqt il-prova kolloxx!” u l-prova ta' hajja
matrimonjali tagħna llum saret kuljum.
Kuljum ninsabu għaddejjin minn provi
taż-żwieġ tagħna u nirbħu dawn il-provi
(mard, nuqqas ta' fiduċja, problemi tat-
trobbija, nuqqas ta' komunikazzjoni, ħin
limitat għal xulxin, problemi finanzjarji,
infertilità) jekk iż-żwieġ u l-hajja spiritwali
tagħna, ir-relazzjoni mal-Missier, tkun

mibnija fuq il-blat mhux fuq ir-ramel li mal-ewwel maltemp jingarr kollox. Ir-risposta taghna tista' tiehu diversi forom fosthom il-fedeltà lejn xulxin. Il-Papa Frangisku jghid hekk: "Il-fedeltà hi fiduċja li 'trid' tkun realment maqsuma, u tama li 'trid' tkun ikkultivata flimkien. Iż-żamma tal-kelma mogħtija, il-fedeltà għall-wegħda, ma tistax tixtrihom jew tbighhom. Ma tistax iżżommhom bil-forza, imma lanqas tħarishom mingħajr saġrifċċju." (Udjenza Ġenerali 21 ta' Ottubru 2015)

- Nagħraf il-fedeltà ta' Alla lejja u li jiena wkoll imsejjah biex inkun fidil fl-istat tal-ħajja tiegħi?
- Kemm qed nagħmel saġrifċċji biex nara li l-fedeltà lejn il-wegħda tibqa' ħajja għal dejjem?

Din il-fedeltà lejn xulxin mhijiex stedina biex b'xi mod ningħalqu fina nfsuna bħala familja. Infatti l-Papa Frangisku jenfasizza l-ħtieġa li l-familja tkun miftuħa għall-proxxmu ta' madwarha. Il-Papa jagħmel referenza għall-konvivjalità, il-kapaċità li ngħixu flimkien, u jirreferi lejn l-Ewkaristija bħala dik li tiġborna flimkien bħala familja waħda: "Fi żmienna, immarkat minn

tant għeluq u wisq ħitan, il-konvivjalità, imnissla mill-familja u mitmugħa mill-Ewkaristija, issir opportunità kruċjali. L-Ewkaristija u l-familji mitmugħin minnha jistgħu jegħlbu l-għeluq u jibnu pontijiet ta' qlub li jilqgħu u ta' karità. Iva, l-Ewkaristija ta' Knisja ta' familji, kapaċi trodd lill-komunità l-ħmira biezla tal-konvivjalità u tal-ospitalità reċiproka, hi skola ta' inkluzjoni umana li ma tibżax mill-konfrontazzjonijiet! M'hemmx ċkejknin, iltiema, dgħajfa, bla difiża, miġruħa u delużi, qalbhom maqtugħa u abbandunati, li l-konvivjalità Ewkaristika tal-familji ma tistax titmagħhom, tirrestawrahom, tħarishom u tilqagħhom." (Udjenza Ġenerali tal-Papa nhar il-11 ta' Novembru 2015) Il-familja mhijiex imsejha biex tkun nukleu magħluqa fiha nfisha iżda hija msejha biex toħloq spazju adegwat għal kulhadd, hu min hu. Il-ftuħ tal-familja għal Alla biex iwettaq il-mirakli fil-ħajja tagħhom, irid ikun rifless fil-ftuħ għal kull persuna umana. Familja ma tista' tkun qatt miftuħa għall-ħidma ta' Alla fil-ħajja matrimonjali u mbagħad tkun magħluqa għall-emarginat u l-imwarrab. Dan kollu jista' jsir meta niġu flimkien mal-mejda tal-Ewkaristija. F'din il-laqgħa mill-iktar diretta u reali

Sors: Il-Mużew Metropolitan tal-Arti fi New York "Public Domain"; Suġġett: Il-familja Mgaddsa f'mumenti ta' mistrieħ waqt il-harba l-Egittu (1650-59); Atrist u Inċiżur: Anthony Van Dyck (1599-1641) Oriġini Fjamming; Midfun fil-Katidral ta' San Pawl f'Londra.

ma' Ġesù preżenti quddiemna fil-ħobż u l-inbid, niltaqgħu ma' xulxin, niltaqgħu mal-karba u l-ferħ ta' ħutna. Ahna lkoll imsejħin biex din it-tgħanniqta tal-Missier inwassluha lil kull persuna, għaliex din it-tgħanniqta hija miftuħa għall-umanità mahmuġa, midruba u mwegġgħa, iżda li permezz tagħha twassal għall-fejqa. Ahna msejħin biex inkunu xandara tat-tgħanniqta u l-imħabba tal-Missier lejn kull bniedem, lejn kull familja.

- Kemm jien miftuħ għal kull persuna li niltaqa' magħha ta' kuljum ?
- Kemm nagħraf li l-Ewkaristija hija l-mejda li tigborna flimkien bħal aħwa? Kemm ninvesti fil-komunità Nisranija li jiena parti minnha? Nagħti sehem fil-binja ta' komunità aktar b'saħħitha u awtentika fil-fidi li tħaddan?
- Fuq livell soċjali, jiena xhud tal-għażla ta' Kristu f'ħajti, jew nifred bejn it-twemmin Nisrani tiegħi u dak li nemmen vis-à-vis is-soċjetà u t-tmexxija tagħha (il-politika, l-ekonomija, diskussjonijiet soċjali, eċċ.)
- Kemm jien xhud tal-imħabba tal-Missier lejn kull bniedem?

"Ix-xhieda l-aktar persważiva tal-barka taż-żwieġ Nisrani hi l-ħajja tajba tal-miżżewġin Insara u tal-familja. M'hemmx mod aħjar kif ngħidu kemm hu sabiħ dan is-sagrament!" (Udjenja Ġenerali fid-29 t'April 2015) Filwaqt li ahna msejħin biex inkunu xhieda tal-imħabba tal-Missier, bħala koppji msejħin biex inkunu xhieda tal-ferħ tal-għażla tagħna li nkunu ta' xulxin għal dejjem. Iż-żgħażaġħ, xi ħaġa li ddejjaqhom u totalment timbuttahom lil hinn, hija l-medjokrità u l-apatija. Fina bħala koppji li ta' kuljum qegħdin ngħixu s-sejħa taż-żwieġ Nisrani, iridu jaraw il-ferħ ta' xi hadd li ħalla lil Alla jaħdem fir-relazzjoni ta' bejnietha, bl-isfidi li jiġu quddiemna, u nkomplu nħobbu lil xulxin b'fedeltà assoluta. Fina jridu jaraw il-ferħ ta' ħajja miżżewġa, ta' ħajja mogħtija għal xulxin. Illum ħafna jagħzlu li jgħixu flimkien bħal koppja miżżewġa iżda qatt ma jagħmlu l-pass li jdaħħlu fir-relazzjoni ta' bejniethom lil Alla.

It-tema tal-ferħ hija importanti ferm għal dan il-Papa, infatti l-ewwel kitba tiegħu semmieha: 'Il-Ferħ tal-Evangelju', għaliex hu finalment Ġesù, dak li ġie jwassal Bxara Tajba, li twassal għall-ferħ ġenwin. Ahna bħala Nsara msejħin biex

inkunu xhieda tal-ferħ li johroġ mil-laqqha personali u intima ma' Ġesù u bħala koppji aħna msejhin biex inkunu xhieda tal-ferħ li huwa riżultat ta' nies li jagħzlu li jibnu l-ħajja matrimonjali tagħhom fuq il-blat, fuq din it-tgħanniqqa tal-Missier li jgħadduha lil xulxin fiż-żwieġ kif ukoll lill-komunità Nisranija madwar il-mejda tal-Ewkaristija. Ejjew nieħdu l-istedina tal-Papa Frangisku u nattwawha fil-ħajja tagħna u nwassluha ma' kull min niltaqqha:

“Gheżiež ħuti, ejjew ma nibzghux nistiednu lil Ġesù għall-festa tat-tieg, nistednuh id-dar tagħna, biex ikun magħna u jħares il-familja tagħna. U ma nibzghux nistiednu anke lil Ommu Marija! L-Insara, meta jizzewġu ‘fil-Mulej’, jinbidlu f’sinjal effikaċi tal-imħabba ta’ Alla. L-Insara ma jizzewġux biss għalihom infushom: jizzewġu fil-Mulej għall-ġid tal-komunità kollha, tas-soċjetà kollha kemm hi.” (Papa Frangisku fl-Udjenza Ġenerali tad-29 t'April 2015)

Punti għar-riflessjoni

- X'taħseb li jagħmel koppja miżżewġa ferhana?
- Nirriflettu fuq dan il-każ:

Waħda mara għaddiet minn esperjenzi li bilkemm temminhom. L-ewwel raġel tagħha miet meta hi bilkemm kellha tnejn u għoxrin sena; bintha mietet f'incident tat-traffiku; binha miet bil-leukemia. Reġgħet iżżewġet. It-tieni raġel tagħha wkoll miet bil-leukemia.

Aktarx li inti u taqra, taħseb li din il-mara rabbiet rabja kbira għal Alla u għall-Knisja... li qatgħet mill-quddiesa... li ma riedet taf b'xejn iktar. Imma le. Baqgħet tigi għall-quddiesa kull nhar ta' Hadd. Darba qalet, “Dak hu li Alla ppjana għalija. Ma nistax nifhem kif u għaliex imma jiena m'iniex Alla. Hu jaf x'inhu l-aħjar għalija!”

Mill-ewwel daqqa t'għajn aħna naħsbu li dan huwa każ esagerat. Irridu nifhmu li wieħed mid-doni tal-Ispirtu s-Santu huwa d-don tal-qawwa.

- Żgur li kellna mument i ta' prova fil-ħajja taż-żwieġ u tal-familja tagħna. Kif ġibna ruhna?

Għajnuna għall-animazzjoni tal-Iskemi fil-grupp

Talba tal-Bidu (ara paġna 107)

Qari u diskussjoni dwar it-tema tax-xahar

Inhegġu l-koppja mexxejja biex tippjana l-laqqha minn qabel u tiegħu hsieb biex ikollhom il-faċilitajiet neċessarji biex il-laqqha tkun animata mill-aħjar possibbli.

Il-laqqha tista' tiegħu forom differenti. Per eżempju, l-ewwel jinqara t-test preżentat fl-iskemi u wara ssir diskussjoni, jew, issir diskussjoni waqt li qed jinqara t-test tal-iskema. Inhegġu l-membri kollha biex jiehdu hsieb żgħir magħhom id-dar u jippruvaw jgħixuh matul dak ix-xahar.

Talb spontanju quddiem Ġesù Ewkaristija

Il-ħin ta' gabra u talb fil-grupp hu ħin importanti ħafna fil-laqqha tal-grupp, u hu propost li nagħmluh f'kull laqqha fil-preżenza ta' Ġesù Ewkaristija. L-Ewkaristija għandha titwassal mis-Saċerdot f'teka, titqiegħed fuq terġa filwaqt li tinxtegħel xemgħa. Għandna nagħtu importanza lis-skiet, l-adorazzjoni u t-talb spontanju minn dawk preżenti. Wara, jekk is-saċerdot ma jkunx ser jiehdu lura lil Ġesù fil-knisja, l-aħjar li nistiednu lil dawk li ma jkunux tqarbnu matul il-jum biex jirċievu l-ġisem ta' Ġesù.

Talba tal-Għeluq (ara paġna 108)

Fotografu: David Beale

Skema - Jannar 2021

Nifthu Qalbna bil-Fidi għall-Kelma ta' Alla

Skema - Jannar 2021

Nifthu Qalbna bil-Fidi għall-Kelma ta' Alla

Il-parabbola taż-żerriegħ (Mt. 13:4-9)

U qalilhom: “Darba wieħed bidwi ħareġ jiżra’. Huwa u jiżra’, xi żerrighat waqgħu mal-mogħdija; ġew l-għasafar u naqqruhom kollha. Ohrajn waqgħu f’art kollha blat, fejn ma kienx hemm wisq ħamrija, u malajr nibtu, għax il-ħamrija ma kinitx fonda; iżda mbagħad telgħet ix-xemx, u nħarqu u nixfu, għax ma kellhomx għeruq. Ohrajn waqgħu qalb ix-xewk, u x-xewk kiber magħhom u ħonoqhom. Imma ohrajn waqgħu f’art tajba, u għamlu l-frott, min mija, min sittin, u min tletin. Min għandu widnejn ha jisma’!”

Ġesù jfisser il-parabbola taż-żerriegħ (Mt. 13:19-23)

“Kull min jisma’ l-kelma tas-Saltna u ma jifhimhiex, jersaq il-ħażin u jisraqlu dak li jkun inżera’ f’qalbu: dak huwa dak li nżera’ mal-mogħdija. Dak li nżera’ f’art

kollha blat huwa dak li jisma’ l-kelma u jilqagħha minnufih bil-ferħ; imma għeruq ma jkollux fih innifsu, u għalhekk ftit idum; imbagħad jiġi fuqu l-għawg, jew isib min iħabbtu minħabba l-kelma, u malajr jittfixkel. Dak li nżera’ qalb ix-xewk huwa dak li jisma’ l-kelma, iżda l-inkwiet żejjed għall-ħwejjeg tad-dinja u l-ġibda għall-ġid tal-art joħonqulu l-kelma, li għalhekk ma tagħmilx frott. Dak imbagħad li nżera’ f’art tajba huwa dak li jisma’ l-kelma u jifhimha; u tassew hu jagħmel il-frott; dan jagħmel mija, dak sittin, u l-ieħor tletin.”

Xi tfisser il-parabbola għalina

Ħafna drabi meta kien ikellem u jgħalliem lin-nies, Ġesù kien jinqeda bil-parabboli u jieħu kliem u tixbihat mill-ħajja ta’ kuljum biex kulhadd jifhem. Fi kliem il-Papa Frangisku, “Għalhekk in-nies kienu jisimghuh bl-attenzjoni u kienu japprezzaw il-messagg tiegħu li kien jidhol dritt fi

qlubhom.” Ghalkemm għaddew mal-elfejn sena, dawn il-parabboli għadhom joffru lin-Nisrani għajn ta’ tagħlim li jinftehem malajr. Għan-nies ta’ żmien u dawn il-parabboli kienu f’kuntrast qawwi mat-tagħlim tqil li kienu joffru d-dutturi tal-ligi. Barra minn hekk hu aktar faċli tiftakar grajja (parabbola) milli kliem astratt u tqil.

Għadna nistgħu ngħidu li għalkemm għaddew tant snin minn fuq wiċċ artna, għadna nsibu fil-kampanja, l-aktar hdejn ix-xagħri, it-tip ta’ xenarju li fih isseħħ il-parabbola taż-żerriegħ: tahlita ta’ raba’ tajjeb u ieħor inqas tajjeb li fih irid jiżra’ l-bidwi. Ta’ min jinnota mal-ewwel li l-parabbola ftit li xejn tghidilna dwar il-bidwi nnifsu: “Darba wieħed bidwi...” u daqshekk. L-enfasi qiegħda fuq il-wiċċ tar-raba’ (jiġifieri int u jien u kull min tasal għandu il-Kelma ta’ Alla). Iż-żerriegħ ma jimponix fuqna l-Kelma.

Ġesù jrid jipproponi lilu nnifsu; Hu ma jiġbidniex lejha billi jaħkimna, imma billi jingħata: jifja’ ż-żerriegħa. Hu jxerred Kelmtu bil-paċenzja u l-ġenerożità, Kelmtu mhix gaġġa jew nassa, imma żerriegħa li tista’ tagħti l-frott. U kif tista’ tagħti l-frott? Jekk aħna nilqgħuha. (Din

il-kwotazzjoni u oħrajn aktar ‘l isfel huma meħuda minn spjega tal-parabboli mill-Papa Frangisku.)

Għalkemm għan-nies ta’ żmien ma kienx hemm problema biex jifhmu kull kelma tal-parabbola, xorta waħda Ġesù jagħzel li jfisser sewwa lid-dixxipli t-tixbihat kollha li hemm fir-rakkont taż-żerriegħ. Dak li jiżra’ hu Ġesù. Hu jifja’ ż-żerriegħa ma’ kullimkien fil-għalqa. L-art fejn taqa’ ż-żerriegħa hija aħna. Ghalkemm iż-żerriegħa hija kollha tajba, x’isir minnha jiddependi mhux miż-żerriegħ imma mill-art fejn taqa’. Il-Kelma t’Alla tasal għand kulhadd u kull individwu jista’ jilqagħha jew ma jilqagħhiex, u hemm mod u mod kif jista’ jilqagħha. Il-Kelma t’Alla ma tigix imposta fuqna; il-bidwi jferrex iż-żerriegħa biex isir minnha, minn issa ‘l quddiem, skont l-art (jiġifieri kull persuna individwali) kemm hi tajba u lesta jew le biex tagħti l-frott.

Permezz ta’ din il-parabbola, Ġesù jrid jagħti twiddiba lilna llum bħalma ried jagħtiha lill-ġemgħa ta’ madwaru: “Min għandu widnejn ha jisma’!” Din il-parabbola (bħall-parabboli l-oħra) tolgot b’mod dirett lil kull wieħed u waħda minna għaliex qiegħda gġegħelna nwieġbu

Fotografu: James Lee

(mingħajr tidwir mal-lewża) għall-mistoqsija: Int, li waqgħet iż-żerriegħa tal-Kelma t'Alla fuqek, x'tip ta' art int? Int parti mill-mogħdija? Jew int art kollha blat? Forsi int ħamrija tajba, imma fik ħafna xewk? Fuq dawn it-tliet tipi ta' art il-Kelma t'Alla m'għandhiex futur. Fuq dawn it-tlieta ż-żerriegħa iferrex iż-żerriegħa xorta waħda, imma trid tkun "ħamrija tajba" biex miż-żerriegħa joħroġ tassew il-frott!

Fuq il-mogħdija u fuq l-art li hi blat insibu ftit li xejn ħamrija u din tkun "iebsa li ma tħalli xejn jgħaddi minnha. Dan iseħħ meta nisimgħu l-Kelma, imma din taqbeż minn fuqna, qisha minn fuq it-triq: ma tidholx fina... Hekk tkun il-qalb superficjali, li tilqa' lill-Mulej, tipprova titlob, tħobb tagħti xhieda, imma ma tipperseverax, tegħja u qatt ma ttir 'il fuq." Xi żerriegħa taqa' wkoll qalb "l-arbuxelli tax-xewk li jifgaw il-pjanti t-tajbin... L-arbuxelli huma l-vizzjijiet li jiġġieldu ma' Alla bil-ponnijiet, li joħonqu l-preżenza tiegħu: qabel kolloxx l-idoli tar-rikkezza mundana, għajxien bix-xeħha, għalik innifsek, biex iżżid aktar u jkollok aktar setgħa. Jekk nikkultivaw dawn l-arbuxelli, inkunu qed nifgaw il-proċess li Alla jikber fina... Jeħtieġ li nqaċtuhom 'l barra,

inkella l-Kelma ma tagħmilx frott."

Iżda meta ż-żerriegħa taqa' fuq art tajba għax aħna nisimgħu l-Kelma ta' Alla u nħarsuha, din tagħmel il-frott li jitgawda minna u minn ta' madwarna.

**"Dak li nżera' qalb
ix-xewk huwa dak li
jisma' l-kelma, iżda
l-inkwiet żejjed għall-
ħwejjeg tad-dinja
u l-ġibda għall-ġid
tal-art joħonqulu
l-kelma, li għalhekk
ma tagħmilx frott."**

Għajnuna għad-diskussjoni

- Nistaqsu lilna nfusna: Aħna x'tip ta' art aħna? Fi kliem iehor: x'sabet tistennieha ż-żerriegħa li waqgħet minn idejn iż-żerriegħ?
- Kemm aħna lesti li nilqgħu l-Kelma ta' Alla shiħa kif inhi? Jew noqogħdu nagħzlu x'jogħgobna u x'ma jogħgobniex?
- Qatt jgħaddilna minn moħħna jekk l-art tagħna li fuqha taqa' ż-żerriegħa tal-Kelma, inbidlitx billi bi traskuraġni

ħallejna x-xewk jikber bla ma kkontrollajnieh? Forsi qed inħallu x-xewk jikber għaliex m'aħniex konxji tal-ħsara li żgur se jagħmel? Forsi qed inħalluha kultant nieqsa mill-ilma sforz l-għažż u l-indifferenza reliġjuża?

- U fuq kollox nistaqsu – Qegħdin irroddu ħajr 'l Alla għall-art li għandna aħna? Qegħdin aħna naħdmu fuq l-artijiet li għadhom mħumiex tajbin?
- Il-Kelma ta' Alla għandha spazju fil-familja tagħna?

Inċiżjoni ta' Jan Luyken (Pittur u Poeta, Olandiż (1649 – 1742) Fotografu: Harry Kossuth Awtur: Phillip Medhurst. Sors: Wikimedia Commons.

Skema - Frar 2021

Il-Ħniena Hi l-Veru Wiċċ tal-Imħabba

Skema - Frar 2021

Il-Ħniena Hi l-Veru Wiċċ tal-Imħabba

Il-parabbola tas-Samaritan it-tajjeb

(Lq. 10:25-37)

.....

Mela jqum wiehed għaref fil-Ligi u, biex igarrbu, staqsieh: "Mgħallem, x'nagħmel biex niret il-ħajja ta' dejjem?" Qallu Ġesù: "Fil-Ligi x'hemm miktub? Inti x'taqra fiha?" U dak wiegeb: "Int għandek tħobb il-Mulej, Alla tiegħek, b'qalbek kollha, u b'ruħek kollha, bil-qawwa tiegħek kollha, u b'moħħok kollu, u lill-proxxmu tiegħek bħalek innifsek." "Sewwa wegibt," qallu Ġesù, "agħmel hekk u tgħix." Iżda dak, biex juri li kellu raġun, qal lil Ġesù: "U l-proxxmu tiegħi min hu?" U Ġesù raġa' qabad jgħidlu: "Wiehed raġel kien niezel Ġeriko minn Ġerusalem, u waqa' f'idejn il-ħallelin; dawn nezzgħuh, biċcruh bis-swat u telqu, u ħallewh nofsu mejjet. Inzerta kien niezel qassis minn dik it-triq u rah, għadda minn mal-ġenb u baqa' sejjer. Hekk ukoll wiehed levita, meta wasal hemm u rah,

għadda minn mal-ġenb u baqa' sejjer. Imma kien għaddej minn hemm wiehed Samaritan, wasal hdejh, rah u tħassru. Resaq lejha, dewwielu l-ġrieħi biż-żejt u l-inbid u rabathomlu, u mbagħad tellgħu fuq il-bhima tiegħu, wasslu f'lukanda u ħa ħsiebu. L-għada ħareġ biċċtejn flus, tahom lil tal-lukanda u qallu, 'Hu ħsiebu; jekk tonfoq xi ħaġa iżjed, inroddhielek jien meta nerga' ngħaddi.' Minn dawn it-tlieta, int min jidhirlek li ġieb ruħu ta' proxxmu ma' dak li waqa' f'idejn il-ħallelin?" "Min henn għalih," wiegħbu dak. "Mur," qallu Ġesù, "u agħmel hekk int ukoll."

"Ħennu, bħalma hu ħanin Missierkom"

Il-parabbola tas-Samaritan it-Tajjeb turina li l-prattika tal-ħniena fiċ-ċirkustanzi tal-ħajja ma tigħix mil-ligijiet, imma mis-sensibbiltà ta' dak li jkun lejn il-ħajja, speċjalment lejn il-ħajja ta' dawk li huma fil-bżonn.

Fuq mistoqsija minn wiehed mid-dutturi tal-Ligi dwar x'inhu meħtieġ biex nirtu l-ħajja ta' dejjem, Ġesù jistiednu biex ifittex it-twegiba fl-Iskrittura u jgħid: "Hobb lill-Mulej Alla tiegħek, b'qalbek kollha u b'ruħek kollha, u lill-proxxmu tiegħek bħalek innifsek." Izda kienu jeżistu diversi interpretazzjonijiet dwar min kellu jkun meqjus bħala "proxxmu". Infatti dak ir-raġel jistaqsi mill-ġdid: "U min hu l-proxxmu tiegħi?" F'dal-punt Ġesù jwieġeb b'wahda mill-isbaħ paraboli tal-Evangeli. U dil-parabbola saret il-mudell tal-ħajja Nisranija. Saret il-mudell ta' kif għandu jgħib ruħu n-Nisrani.

Il-protagonista ta' dar-rakkont qasir huwa Samaritan, li fit-triq jiltaqa' ma' raġel li safa misruq u msawwat mill-ħallelin, u jieħu ħsiebu. Nafu li lis-Samaritani l-Lhud kienu jittrattawhom b'disprezz u kienu jagħtuhom il-ġenb. Mill-aspett reliġjuż, il-Lhud kienu jqisuhom impuri; u mill-aspett soċjologiku, għedewwa ta' min iwarrabhom. Għalhekk mhix kumbinazzjoni li Ġesù għażel proprju Samaritan bħala l-persuna għa' pożittiv tal-parabbola. B'dal-mod hu ried jegħleb il-preġudizzju, u juri li strangier, anke

jekk bniedem li ma jafx lil veru Alla u ma jmurx fit-tempju tiegħu, għandu ħila jgħib ruħu skont ir-rieda tiegħu (ta' Alla), u jhoss ħniena għal ħuh fil-bżonn u jgħinu bil-mezzi kollha li kellu.

Is-Samaritan ma kienx marbut ma' kodiċi ta' ligijiet, li jifirdu lill-bnedmin minn xulxin u jagħzlu bejn bniedem u ieħor. Indaħal biex jgħin għax ha' sentiment ta' ħniena – u għax huwa wkoll kien iħossu abbandunat u mitfugħ fil-ġenb! Għax hu kien imwarrab, seta' jhoss għal min kien jinsab f'sitwazzjoni bħal tiegħu. Ma qagħadx jistaqsi "min kien il-proxxmu tiegħu", bħalma staqsa l-għaref tal-ligi. Sempliciment "resaq lejha".

**"U dal-bniedem li
ħabb 'il ħuh bħalu
nnifsu, juri li jhobb lil
Alla b'qalbu kollha
u bil-forzi tiegħu
kollha - dak Alla li
hu ma kienx jafu!"**

F'dik it-triq, qabel is-Samaritan, kienu ġa għaddew saċerdot u levita, jiġifieri persuni ddedikati għall-kult ta' Alla. Imma, meta raw lil dak l-imsejken mal-art, baqgħu għaddejjin, probabbilment biex ma jitniġġsux bid-demm. Għażlu r-regola umana - dik li ma titniġġisx bid-demm - marbuta mal-kult, minflok il-kmandament il-kbir ta' Alla li qabel kollox irid il-ħniena. Is-saċerdot u l-levita għalqu l-prattika tar-religjon fil-ħitan tat-tempju u fiċ-ċerimonji bla ħajja tat-tempju.

Il-parabbola turi li Alla kien abbanduna t-tempju u ċ-ċerimonji bla ħajja tiegħu, u ried jidentifika ruħu mal-imwarrbin u man-nies li jbatu. Għalhekk, Ġesù jagħżel wieħed li ma kienx bniedem ta' fidi bħala mudell. U dal-bniedem li ħabb 'il ħuh bħalu nnifsu, juri li jhobb lil Alla b'qalbu kollha u bil-forzi tiegħu kollha - dak Alla li hu ma kienx jafu! - u fl-istess waqt jesprimi religjożità vera u umanità sħiħa. Biex tiltaqa' ma' Alla, hemm bżonn tagħmel tiegħek l-imġiba tal-Missier ħanin: tmur tfittex u tgħin lil dawk li l-ħajja qegħdithom f'sitwazzjonijiet bħal dawn.

L-Evangeliu għal ħajjitna llum

Fil-ħeġġa tagħna biex "nagħmlu", faċli nitilfu lill-"proxxmu", dak li hu l-aktar qrib tagħna. Irridu ngħinu l-massa tal-fqar u ninsew il-fqir li joqgħod erba' bibien 'il bogħod minna, jekk mhux ukoll fi djarna. Irridu nsalvaw lid-dinja, u ninsew lill-bniedem. Nintilfu f'attivitajiet, f'organizzazzjonijiet u f'giri 'l hemm u 'l hawn, u ma nagħtux kas tal-bniedem li għandna quddiema dan il-mument. Inserrhu l-kuxjenza tagħna b'ruxxmata attivitajiet, "għandna ħafna x'nagħmlu", u ma niqfux biex "nisimġu" il-krib u l-bżonnijiet tan-nies li jkollna madwarna.

Li tkun proxxmu mhix xi ħaġa awtomatika. Tista' tkun "qassis", u tista' tkun "levita", u tista' tkun membru f'għaqda religjuża, u tista' tkun ġej minn familja sewwa, u ma tkunx proxxmu għan-nies ta' madwarek. Skont il-parabbola, trid twarrab lilek innifsek, id-djarju tiegħek, il-preġudizzji u tkun proxxmu. Biex "nitqarrbu" mal-ohrajn, irridu nneħħu t-titli kollha li s-soltu nagħtu lil ħutna li ma jaqblux magħna - "injorant",

Il-Parabbola tas-Samaritan it-Tajjeb

Sors: Wikimedia Commons / Wellcome Images

Artist: Z. Scheckel

Medium: Inciżjoni fl-injam.

“mahmuġ”, “mhux magħna”, “kiesah”, “m’aħniex”, “korrott”, eċċ. – u nħallu biss it-titlu uniku li dak huwa bniedem, bid-dinjità li tah Alla. Kemm nistgħu nkunu għodda ta’ rikonċiljazzjoni, kieku noperaw bħas-Samaritan?

“ Għajnunha għad-diskussjoni

- ▶ Xi jfisser għall-ħajja tagħna u għas-soċjetà ta’ madwarna llum li tkun “Samaritan tajjeb”?
- ▶ Xi kwalità ta’ reliġjon nistqarru? Liema hi r-reliġjon li tista’ tlaqqagħna ma’ Alla? Xi kwalitajiet irid ikollha?
- ▶ “Il-glorja ta’ Alla hi li l-bniedem jgħix.” X’għandha tfisser għalina din is-sentenza ta’ San Irinew?

Din il-parabbola hi rigal tal-għageb għalina lkoll, u anke impenn! Lil kull wieħed u waħda minna Ġesù qed itenni dak li qal lill-għaref tal-Liġi: “Mur u aghmel hekk int ukoll.” Aħna lkoll imsejha nterru l-istess triq tas-Samaritan it-tajjeb, li hu figura ta’ Kristu: Ġesù tbaxxa lejna, sar l-ilsir tagħna, u hekk fdiena, biex aħna wkoll stajna nħobbu lil xulxin kif ħabbna hu, bl-istess mod.

Il-Parabbola tas-Samaritan it-tajjeb
Inċiżjoni ta’ Jan Luyken (Pittur u Poeta, Olandiż
(1649 – 1742) Fotografu: Harry Kossuth
Awtur: Phillip Medhurst. Sors: Wikimedia Commons.

“Li tkun proxxmu mhix xi haġa awtomatika. Tista’ tkun “qassis”, u tistà tkun “levita”, u tistà tkun membru f’għaqda reliġjuża, u tistà tkun ġej minn familja sewwa, u ma tkunx proxxmu għannies ta’ madwarek.”

Skema - Marzu 2021

It-Talb huwa Djalogu mal-Missier, Mibni fuq il-Fiduċja u l-Perseveranza

Il-Parabbola tal-imħallef u l-armi
Sors: Il-Muzew Metropolitan tal-Art New York
Artist: Sir John Everett Millais (Pittur ingiż, Southampton 1829-1896 Londra)
Inciżuri: L-ahwa Dalziel (Ingiż, Lutton 1839-93)
Medium: Inciżjoni fl-injam Data: 1864 "Public Domain"

Skema - Marzu 2021

It-Talb huwa Djalogu mal-Missier, Mibni fuq il-Fiduċja u l-Perseveranza

Il-parabbola tal-imħallef u l-armla

(Lq. 18:1-8)

Imbagħad qalilhom parabbola biex jurihom li għandhom dejjem jitolbu bla ma jaqtgħu. Qalilhom: “Kien hemm f’belt wiehed imħallef, li la kien jibza’ minn Alla u lanqas iħabbell rasu minn ħadd. F’dik il-belt kien hemm waħda armla, u kienet tmur għandu u tgħidlu, ‘Aghmilli ħaqq kontra l-għadu tiegħi.’ Hu ma riedx, u dam ħafna hekk; iżda mbagħad bejnu u bejn ruħu qal, ‘Mhux għax nibza’ minn Alla jew għax se nħabbell rasi min-nies, imma għall-inqas għax din l-armla dejqitni; ħa nagħmlilha ħaqq, biex ma tibqax ġejja u sejra sa ma tifnini.’” U l-Mulej qal: “Isimghu ftit x’jgħid l-imħallef il-ħazin. Imbagħad Alla, lill-magħżulin tiegħu li jgħajtulu lejl u nhar, sejjer ma jagħmlilhomx ħaqq? Se joqgħod itawwal magħhom? Jiena ngħidilkom li malajr jagħmlilhom ħaqq. Imma taħsbu

intom li Bin il-bniedem se jsib il-fidi fuq l-art meta jġi?”

Xi esperjenzi qosra dwar it-talb

It talb huwa djalogu ma’ Alla, fejn wiehed jiftaħ qalbu mal-Mulej u:

- ▶ jirringrazzjah ta’ dak kollu li jkun għamel miegħu u pprovdietu matul dik il-ġurnata jew ġimgha,
- ▶ jirringrazzjah ukoll ta’ dawk l-affarijiet li jkun talab iżda ma qalagħhomx, b’sinjal li ma jkunux ta’ ġid għalih/a,
- ▶ ikellmu fuq dak li qiegħed jinkwetah/a,
- ▶ jitolbu xi grazzja li jkollu bżonn f’dak il-mument partikulari,
- ▶ joffri xi talba speċjali għal xi ħadd li jkun għaddej minn prova iebsa bħalma hu l-mard, xi operazzjoni, eżami, nuqqas ta’ xogħol, diżgwid familjari, eċċ.

Meta nitolbu, għandna dejjem inħallu f’idejn il-Mulej, għax hu biss jaf x’inhu

l-aħjar għalina, imma mhux bilfors li l-Ħallieq ser jagħtina dak kollu li nkunu qed nitolbu mill-ewwel, jew kif nixtiequ aħna. It-toroq tal-Mulej ma nafuomx u, ħafna drabi, it-toroq tiegħu jkunu differenti minn tagħna. Irridu nafdaw fih, għax il-Mulej kapaċi li kull diżgrazzja jibdilha fi grazzja.

It-talb tagħna għandu jinkludi wkoll element ta' fiduċja totali fil-Mulej u l-pjanijiet tiegħu. Għalhekk, minflok ma nitolbuh sabiex isolvilna l-problemi li jkollna jew jeħlisna mill-għawġ li xi kultant inkunu ġibna b'idejna aħna stess, lill-Mulej għandna nitolbuh sabiex jagħtina d-dawl u l-qawwa tal-Ispirtu Qaddis tiegħu sabiex idawwalna fil-mument tal-prova biex nieħdu deċiżjonijiet tajbin. B'hekk inkunu kapaċi niddixxernu bejn it-tajjeb u l-ħażin, u dejjem nagħżlu t-tajjeb, avolja jista' jkun li jkollna nbatu aktar, għax kif qalilna Ġesù fl-Evangġelju "thabtu sabiex tghaddu mill-bieb id-dejjaq."

It-talb għajn ta' ħniena (ara Lq. 18:1-8)

Mill-Udjenza Ġenerali tal-Papa Françisku li għamel fuq it-talb fil-25 ta' Mejju 2016.

Il-parabbola li qrajna mill-Evangġelju fiha tagħlima importanti: "Għandhom

dejjem jitolbu bla ma jaqtgħu." Mela qed nitkellmu mhux fuq li nitolbu darba, meta jfettlilna. Le, Ġesù qed jgħidilna li għandna "nitolbu dejjem, bla ma naqtgħu." U jgħidilna l-eżempju tal-armila u l-imħallef.

L-imħallef hu persuna b'saħħitha, imsejha biex taqta' sentenzi skont il-Ligi ta' Mosè. Għalhekk it-tradizzjoni Biblika kienet tirrikkmanda li l-imħallfin ikunu persuni li għandhom il-biża' ta' Alla, denji tal-fidi, imparzjali u li ma jikkorrompux ruħhom. (Ara Eż. 18:21) Għall-kuntrarju, dan l-imħallef "la kien jibża' minn Alla u lanqas iħabbel rasu minn ħadd." Kien imħallef ingust, bla skrupli, li ma kienx jagħti kas tal-Ligi imma kien jagħmel dak li jrid, skont l-interessi tiegħu. Għandu tmur waħda armila biex jagħmlilha ħaqq. Ir-romol, flimkien mal-iltiema u l-barranin, kienu l-iktar kategoriji dgħajfa tas-soċjetà. Il-jeddijiet li kienet tiżguralhom il-Ligi setgħu jiġu mżebilha faċilment għax, billi kienu persuni waħidhom u li ma kellhom lil ħadd jiddefendihom, diffiċilment kellhom siwi f'għajnejn xi ħadd. Quddiem l-indifferenza tal-imħallef, l-armila ddr għall-arma waħdanija li għandha: li b'insistenza kbira tkompli ddejq, billi tressaqlu t-talba tagħha biex jagħmlilha

ħaqq. U proprju b'din il-perseveranza tilħaq l-iskop tagħha. Fil-fatt, l-imħallef, f'ċertu punt jisma' talbha, mhux għax hu mqanqal mill-ħniena, lanqas għax il-kuxjenza timponilu dan; sempliċement jammetti: "Għax din l-armla dejqitni, ħa nagħmlilha ħaqq, biex ma tibqax ġejja u sejra sa ma tifnini."

Minn din il-parabbola Ġesù joħroġ b'konklużjoni doppja: jekk l-armla bit-talbiet insistenti tagħha rnexxielha tikkonvinċi lill-imħallef dizonest, forsi Alla, li hu Missier tajjeb u ġust, iżjed u iżjed "lill-magħżulin tiegħu li jgħajtulu lejl u nhar, sejjer ma jagħmlilhomx ħaqq?"; u barra minn hekk "se joqgħod itawwal magħhom", flok jagixxi "malajr"?

Għalhekk Ġesù jsejhlina biex nitolbu "bla ma naqtgħu." Kollha ngħaddu minn mumenti ta' għeja u ta' qtigh il-qalb, fuq kollox meta t-talba tagħna donnha mhix thalli frott. Imma Ġesù jiżgurana: b'differenza mill-imħallef dizonest, Alla malajr jisma' lil uliedu, anke jekk dan ma jfissirx li jagħmlu skont iż-żminijiet u bil-manjiera li rridu aħna. It-talb mhux xi bakketta maġika! Hu jgħinna nżommu shiħa l-fidi tagħna f'Alla, biex nafdaw fih, imqar meta ma nifhmux ir-rieda tiegħu.

F'dan, Ġesù nnifsu – li tant kien jitlob! – hu ta' eżempju għalina. L-Ittra lil-Lhud tfakkarna li "meta kien jgħix fuq din l-art, Kristu offra talb u suppliki b'lehen għoli u bid-dmugħ lil dak li seta' jsalvah mill-mewt. U kien mismugħ minħabba fil-qima tiegħu lejn Alla." (5:7) Mal-ewwel daqqa t'għajn din l-afermazzjoni ma tantx tidher possibbli, għax Ġesù miet fuq is-salib. Imma l-Ittra lil-Lhud mhix tiżbalja: Alla

**"Meta nitolbu,
għandna dejjem
inhallu f'idejn il-
Mulej, għax hu biss jaf
x'inhu l-aħjar għalina,
imma mhux bilfors li
l-Ħallieq ser jagħtina
dak kollu li nkunu qed
nitolbu mill-ewwel,
jew kif nixtiequ aħna."**

tassew salva lil Ġesù mill-mewt u tah rebħa sħiħa fuqha, imma t-triq li mexa biex kiseb din ir-rebħa kellha tgħaddi mill-mewt infisha! Ir-riferiment għas-supplika li Alla sema' jfakkarna fit-talba ta' Ġesù fil-Ġetsemani. Mifni mill-ħsieb tat-tbatija li kienet ġejja fuqu, Ġesù jitlob lill-Missier jehilsu mill-kalci morr tal-passjoni, imma t-talba tiegħu hi mimlija fiduċja fil-Missier, dik il-fiduċja għamja fir-rieda tiegħu: "Imma", jghid Ġesù, "mhux kif irrid jien, iżda kif trid int." (Mt. 26:39) L-oġġett tat-talb jaqa' fit-tieni post; dak li jiswa qabel kollox hu r-relazzjoni mal-Missier. Araw x'jagħmel it-talb: jitransforma x-xewqa u jsawwarha skont ir-rieda ta' Alla, hi x'inh i din ir-rieda, għax min jitlob jixxennaq qabel xejn għall-għaqda tiegħu ma' Alla, li hu Mħabba ħanina.

Il-parabbola tagħlaq b'mistoqsija: "Imma taħsbu intom li Bin il-bniedem se jsib il-fidi fuq l-art meta jigi?" U b'din il-mistoqsija kollha qed niġu mwissijin: m'għandniex naqtgħu qalbna nitolbu, anke jekk ma nsibux twegiba. Hu t-talb li jzomm il-fidi ħajja, mingħajru l-fidi toġħor! Nitolbu lill-Mulej fidi li ssir

talba bla waqfien, perseveranti, bħal dik tal-armla tal-parabbola, fidi li tixrob qawwietha mix-xewqa għall-migja tiegħu. U fit-talb induqu l-mogħdrija ta' Alla, li bħala Missier jigi jiltaqa' ma' wliedu kollu mħabba ħanina għalihom.

Għajnuna għad-diskussjoni

- Qegħdin inhallu ħin għat-talb, riflessjoni u djalogu ma' Alla, forsi waħedna quddiem Ġesù sacramentat, imqar darba fil-ġimgħa?
- Meta nitolbu lil Alla xi ħaġa jew xi grazzja partikulari u ma naqalghuhiex, naqtgħu qalbna u neħduha kontrih? Nghidu li Alla nsiena? Jew nitolbu aktar sakemm il-Mulej jismagħna, bħalma għamlet l-armla lill-imħallef?
- Konvinti li Alla l-Imbierek għandu pjan għalina, u li dan il-pjan mhux dejjem jaqbel mal-pjanijiet tagħna? Lesti li nafdaw fih b'tali mod li dak li nitolbu jigi sekondarju għat-tweqqi tar-rieda qaddisa tiegħu, bħalma għamel Ġesù stess fl-Ort tal-Ġetsemani?
- Bħala koppja qegħdin insibu ħin ta' kwalità biex nitolbu flimkien?

Skema - April 2021

Alla Jhobbna Kif Ahna u Mhabbtu Biss Tista' Tibdilna

Skema - April 2021

Alla Jhobbna Kif Ahna u Mhabbtu Biss Tista' Tibdilna

**Il-parabboli tan-naghġa l-mitlufa,
tad-drakma l-mitlufa u tal-
iben il-ħali** (Lq. 15:1-32)

.....

Il-pubblikani u l-midinbin kienu jersqu bi ħġarhom biex jisimgħuh. U kemm il-Fariżej u kemm il-kittieba kienu jgemgmu u jgħidu: “Nies midinba jilqa’ għandu dan u jiekol magħhom!” U Ġesù qabad u qalilhom din il-parabbola: “Min hu dak fostkom li jkollu mitt naghġa u jitlef waħda minnhom, u ma jhallix id-disgħa u disgħin l-oħra fid-deżert biex imur wara l-mitlufa sa ma jsibha? U meta jsibha, jifraħ biha u jerfagħha fuq spallejha, imur id-dar, isejjaħ għandu lil ħbiebu u l-ġirien, u jgħidilhom, ‘Ifirħu miegħi, għax sibt in-naghġa li kienet intilfitli.’ Nghidilkom li l-istess jiġri fis-smewwiet: ikun hemm aktar ferħ għal midneb wieħed li jindem milli għal disgħa u disgħin bniedem tajjeb li ma kellhomx bżonn ta’ ndiema.

Jew min hi dik il-mara li jkollha għaxar drakmiet u titlef waħda minnhom, li mhijiex sejra tixgħel il-musbieħ u tiknes id-dar, u tibqa’ tfittex bil-għaqal sa ma ssibha! U meta ssibha, issejjaħ għandha lil ħbiebha u l-ġirien, u tghidilhom, ‘Ifirħu miegħi, għax sibt id-drakma li kienet intilfitli.’ Nghidilkom jien li l-istess ferħ ikun hemm fost l-aṅġli ta’ Alla għal midneb wieħed li jindem.”

Qalilhom ukoll: “Kien hemm raġel li kellu żewġ ulied. Iż-żgħir qal lil missieru, ‘Missier, agħtini s-sehem li jmiss lili mill-gid.’ U dak qassmilhom il-gid. Ma kinux għaddew wisq ġranet, meta ż-żgħir sarr kolloxx u telaq minn belt u lejn pajjiż imbiegħed, u hemmhekk berbaq ġidu kollu f’ħajja mtajra. Meta ħela kulma kellu, fuq dak il-pajjiż waqa’ guħ kbir, u beda jhoss ruħu fil-bżonn. U mar daħal ma’ wieħed minn dak il-pajjiż, li bagħtu fir-raba’ tiegħu jirgħa l-ħnieżer. Kien

Rembrandt 1636

Il-Parabbola tal-Iben il-hali
Incizjoni ta' Rembrandt van Rijn - il-pittur famuz Olandiż li gheix bejn 1606-1669.
Sors: Il-Mużew Metropolitan tal-Arti New York

jixtieq kieku jimla żaqqu mqar bil-ħarrub li kienu jieklu l-ħnieżer, imma ħadd ma kien jagħtih. Imbagħad daħal fih innifsu u qal, 'Kemm lavranti ma' missieri għandhom ħobż bix-xaba', u jien qiegħed hawn immut bil-ġuħ! Ħa nqum u mmur għand missieri, u ngħidlu, 'Missier, dñibt kontra s-sema u kontra tiegħek; ma jisthoqqlix iżjed nissejjaħ ibnek; żommni b'wieħed mil-lavranti tiegħek.' Qam, u telaq għal għand missieru. Iżda kif kien għadu fil-bogħod missieru lemħu

Il-Parabbola tad-drakma mitlufa; Inċiżjoni ta' Jan Luyken (Pittur u Poeta, Olandiż (1649 – 1742) Fotografu: Harry Kossuth Awtur: Phillipp Medhurst. Sors: Wikimedia Commons.

u tħassru, u b'ġirja waħda mar inxteħet fuq għonqu u biesu. 'Missier,' qallu ibnu, 'dñibt kontra s-sema u kontra tiegħek; ma jisthoqqlix iżjed nissejjaħ ibnek.' Iżda l-missier qal lill-qaddejja tiegħu, 'Isaw! Ġibulu l-isbaħ libsa u xidduhielu, libbsulu ċ-ċurkett f'sebgħu u s-sandli f'riġlejħ! Ġibu l-għoġol l-imsemmen u oqtluh, ħa nieklu u nagħmlu festa, għax dan ibni kien mejjet u reġa' qam, kien mitluf u nstab!' U għamlu festa.

Mela ibnu l-kbir kien fl-għalqa. Huwa u rieġa' lura, kif wasal qrib id-dar sama' daqq u żfin. Sejjeħ wieħed mill-qaddejja u staqsieh dak x'kien. 'Hawn ħuk,' qallu dak, 'u missierek qatillu l-għoġol l-imsemmen, għax reġa' kisbu qawwi u sħiħ. Hu nkorla, u ma riedx jidħol ġewwa, iżda missieru ħareġ jitolbu jidħol. 'Ara,' qal lil missieru, 'ili dawn is-snin kollha naqdik, kelmtek ma ksirthielek qatt, u kieku qatt tajtni gidi lili biex nagħmel ikla u nifraħ ma' ħbiebi! Imbagħad jigi dan ibnek, li belagħlek ġidek man-nisa żienja, u lilu toqtollu l-għoġol l-imsemmen!' 'Ibni,' qallu missieru, 'inti dejjem miegħi, u kulma hu tiegħi huwa tiegħek. Imma kien meħtieġ li nagħmlu festa u nifirħu, għax dan ħuk kien mejjet u reġa' qam, kien mitluf u nstab.'"

Inhallu l-Kelma ta' Alla tkellimna fis-skiet

Riflessjoni dwar il-parabboli

(Meħuda minn kliem il-Papa Franġisku waqt l-Angelus tal-15 ta' Settembru 2019, u minn noti ta' Patri Donat Spiteri OFM Cap.)

Ġesù jirrakkonta tliet parabboli stupendi, li juru kemm għandu preferenza għal dawk li jhossuhom bogħod minnu. L-element dominanti tat-tliet parabboli hu t-tjubija u l-ħniena ta' Alla mal-midneb. Alla għandu għal qalbu lilek li għadek ma tafx kemm hi sabiha mħabbtu, int li għadek ma lqajtx lil Ġesù fiċ-ċentru ta' ħajtek, int li mhux qed jirnexxilek tegħleb dñubek, int li forsi minħabba l-ġrajjet koroh li grawlek f'ħajtek ma temminx fl-imħabba.

Il-Mulej irid jgħidlek li int prezzjuż f'għajnejh, li int uniku. Hadd ma jista' jehodlok postok fil-qalb ta' Alla. Int għandek post, huwa tiegħek u hadd ma jista' jehodlok dak il-post. Alla dejjem jistenna. Hu jistenna li kuljum aħna nindunaw b'imħabbtu. Alla jhobbok, iħobbok kif int u jaf li mħabbtu biss tista' tibdillek ħajtek.

Element ieħor komuni fit-tliet parabboli hu l-ferħ, bħala riżultat tal-indiema u tal-konverżjoni. Fil-persuna tal-"iben il-ħali"

għandna deskrizzjoni ta' dak li hu d-dñub. Imbagħad il-konverżjoni: iż-żagħżuġ għaraf l-iżball li kien għamel, nidem, iddeċieda li jmur lura għand missieru, jistqarriu htijietu, jitolbu maħfra u l-missier jerga' jilqgħu f'daru. Din hi l-indiema.

Fil-missier naraw l-imħabba infinita ta' Alla għalina midinbin, li hi l-qalba tal-Evanġelju. Filwaqt li l-iben iż-żgħir laqa' din l-imħabba, l-iben il-kbir tal-parabbola irroftaha. F'moħħu għandu aktar lis-sid milli lill-missier. Dan hu riskju għalina wkoll: li nemmnju f'Alla li hu aktar sever milli ħanin, Alla li jegħleb il-ħażen bis-setgħa aktar milli bil-maħfra.

Alla jsalva bl-imħabba mhux bil-forza; joffri u mhux jimponi lilu nnifsu. Imma l-iben il-kbir jingħalaq, jagħmel żball akbar: jidhirlu li hu ġust, jidhirlu li safa ttradut u jiġġudika skont kif jifhem il-ġustizzja hu. Għalhekk jinkorla u jċanfar lil missieru. Iħoss li hu iben waħdieni. Aħna wkoll niżbaljaw meta naħsbu li aħna ġusti, meta jidhrilna li l-ħżiena huma l-oħrajn. Ejjew ma naħsbux li aħna tajbin, għax waħedna, mingħajr l-għajnunna t'Alla li hu tajjeb, ma nagħrfux negħlbu l-ħażen.

L-imħabba ta' Alla fil-familja

Il-parabboli li qed nirriflettu fuqhom illum laqqgħuna mal-Missier il-ħanin. Il-dokument *Il-Familja Ta' Nazaret Mudell għall-Gruppi Familji Nsara* ta' Dun Anton Abela jurina wkoll kif Ġesù qarribna lejn Alla u dewwaqna mill-imħabba ta' Alla meta twieled fil-Familja Mqaddsa: "Malli r-raġel ... jingħaqad ma' martu, ... flimkien jistgħu jibdew jgħixu l-misteru tal-preżenza ta' Alla. Il-mudell għall-ħajja tal-koppja / familja li jipproponi l-Mulej Ġesù huwa l-ħajja ta' Alla. Biex jiżviluppa dal-mudell Ġesù bexxaq it-tieqa fuq il-misteru tal-ħajja interna ta' Alla. Dan il-mudell Ġesù għexu fi hdan il-Familja ta' Nazaret."

“ Ghajnuna għad-diskussjoni

- Alla huwa mħabba; Alla hu Missier ħanin. Kif qed insarrfuh f'ħajjitna dan it-twemmin?
- X'tip ta' relazzjoni għandna ma' Alla, bħall-iben iż-żgħir, jew bħall-iben il-kbir tal-parabbola? Jista' jkun li aħna, għax aħna membri tal-GFN, inhossuna superjuri għal familji oħrajn? Nirrikonoxxu n-nuqqasijiet

tagħna? Nitolbu maħfra għalihom?
Nindmu minnhom?

- Bħala koppja miżżewġin, aħna mistednin biex, fuq l-eżempju ta' Marija u Ġużeppi, ngħixu flimkien ma' Ġesù l-ħajja tagħna fil-familja. Qed jirnexxilna nagħmluh dan?

Nitolbu flimkien

(Nilqgħu lil Ġesù Ewkaristija fostna fejn dan ikun possibbli.)

Mulej Ġesù, aħna nixtiequ ħafna li nħossuk aktar qrib tagħna. Aħna nixtiequ nsiru nafuk aktar, biex hekk inkompluniku fl-imħabba. Il-miġja tiegħek fil-Familja ta' Nazaret fethet għalina tieqa fuq l-imħabba ta' Alla. Aghmel, Mulej, li nkunu xhieda ħajja tal-imħabba ta' Alla meta ngħixu s-sejha tagħna fiż-żwieġ.

Il-Parabbola tan-nagħga l-mitlufa; Inciżjoni ta' Jan Luyken (Pittur u Poeta, Olandiż [1649–1742] Fotografju: Harry Kossuth Awtur: Phillip Medhurst. Sors: Wikimedia Commons.

Skema - Mejju 2021

**Il-Familja Tista' Tkun
il-Ħmira jew iż-Żerriegħa
tal-Mustarda fil-Komunità?**

Skema - Mejju 2021

Il-Familja Tista' Tkun il-Ħmira jew iż-Żerriegħa tal-Mustarda fil-Komunità?

Il-parabboli taż-żerriegħa tal-mustarda u tal-ħmira (Mt. 13:31-33)

.....
Ġabilhom parabbola oħra u qalilhom: “Is-Saltna tas-Smewwiet tixbah lil żerriegħa tal-mustarda li wieħed raġel ikun qabad u żeragħha fl-għalqa tiegħu. Hija tabilhaqq l-iżgħar waħda fost iż-żrieragħ kollha, iżda meta tikber, tkun l-akbar waħda fost il-ħxejjex u ssir sigra, hekk li l-għasafar tal-ajru jiġu jbejtu fil-friegħi tagħha.”

Qalilhom parabbola oħra: “Is-Saltna tas-Smewwiet tixbah lil ftit ħmira li waħda mara tkun qabdet u ħalltet ma' tliet sigħan dqiq sa ma tkun għoliet l-għaġina kollha.”

Dawn iż-żewġ parabboli għalkemm qosra huma mżejna b'taġħlim siwi. Jisfidawna u fl-istess ħin jimlewna bil-kuraġġ. Insibuhom irrakkuntati fl-Evangeliġi ta' San Matthew (13:31-33), San Mark (4:30-32) u San Luqa (13:18-21).

Ġesù jqabbel dawn il-parabboli mal-fidi u mas-Saltna ta' Alla. San Luqa jhobb

juża l-kuntrasti bħal f'dan il-każ taċ-ċokon mal-kobor. Il-fidi li tibda' minn ftit u kapaci tikber. Ġesù juża iperbola biex juri esagerazzjoni li l-mustarda kibret f'sigra li fuq il-friegħi tagħha jbejtu l-għasafar. Hi mxebbha mal-universalità tas-Saltna ta' Alla. Il-fidi ma tiġix minn barra imma tikber f'nies umli.

Ċkejken u Irrilevanti

Għaliex Ġesù għoġbu jqabbel il-fidi u s-Saltna ta' Alla ma' dawn iż-żewġ eżempji? Dak li f'għajnejna jidher ċkejken u irrilevanti, għal Ġesù mhuwiex. Ġesù jitfa' l-attenzjoni tiegħu fuq dak li f'għajnejna hu komuni u bil-kemm jidher. Ġesù jridna naraw dak li ma jidhirx. Naraw il-ħobż iżda fih hemm il-ħmira. Nieklu l-mustarda u niftakru minn fejn ġejja toġħmitha.

Kien hemm żmien fejn il-Lhud, lil dawn il-parabboli kienu jassoċjawhom mal-ħażen li jinfirex malajr. Ġesù qaleb għal kollox din l-idea!

Minn angolu iehor tista' tqabbel is-Saltna ta' Alla mas-sigra tal-mustarda li tohnoq ghalqa kkultivata u ssir theddida ghall-klassi gholja li tgħix minn fuq dahar il-fqir.

Il-ħmira u ż-żerriegħa tal-mustarda

Il-ħmira hi fenomenu ħelu ħafna. Għalkemm ckejkna, għandha l-potenzjal li tagħti l-ħajja. Meta tithallat mad-dqiq bla ħajja, toħroġ il-potenzjal li għandha u tirduppjalek l-għaġna. Dan kollu jsir jekk il-ħmira hi ħajja u attiva li tintgħaġen u tidhol fil-qalba tal-għaġna u ggeġġelha toġħla b'mod sabiħ. Il-kobor li fih tikber hu frott ta' taħlita li saret b'mod metikoluż u mqieġħda f'ambjent addattat.

Iż-żerriegħa tal-mustarda hi fost l-iżgħar żrieragħ u b'tipi differenti. Meta mithuna u mħallta ma' ċerti ingredjenti tagħmel taħlita b'toġħma qawwiya. Tikber f'arbuxelli kbar u tifrex fil-wisa' li kważi ssir pjanta invażiva. F'sena kapaċi tikber f'sigra ta' iktar minn 6 piedi u tattira għasafar li jiġu jistrieħu fuq il-friegħi u jieklu ż-żerriegħa tagħha.

Kemm il-ħmira u kemm iż-żerriegħa tal-mustarda mogħnijin b'vitamini u minerali.

Nirriflettu

Nieqfu ftit u nimmaginaw dawn ix-xeni: tal-għaġna li għoliet sabiħ permezz tal-ħmira li kważi tibda xxommha, u tas-sigra tal-mustarda li kważi tibda tisma' l-geġġwigija tal-għasafar. Dawn l-immagini jgeġġluna naħsbu. Ġesù mhuwiex iqabbel is-Saltna ta' Alla mal-itjeb ikel jew inkella mal-itwal u l-iktar sigra b'saħħitha. Ġesù qed iqabbel is-Saltna ta' Alla, il-Knisja, ma' żewġ affarijiet li jinholqu malajr u kważi mix-xejn. L-għaġna kapaċi tikber bla kontroll. Daqshekk iehor l-arbuxell taż-żerriegħa tal-mustarda li jifrex bl-addoċċ. Din il-ħaġa kważi tnissel tbissima. Ġesù kważi qed jurina stampa umoristika tas-Saltna ta' Alla li iżda għandha tifsira profonda.

Il-Knisja għandha tieħu l-konfort minn fomm Ġesù. Hi bħal ħmira tikber f'abbundanza u bħaż-żerriegħa tikber f'arbuxell imsebbel. Il-Knisja tidher li hi imperfetta, dgħajfa, imgerfxa u mħawda. Proprju f'dawn in-nuqqasijiet tidher il-ħajja reali, u hu għalhekk li ma naddattawx lilna nfusna f'sistemi perfetti u ordinati. Proprju din għandha tkun il-kwalità ta' Knisja li toffri kenn u post għal kulħadd.

“Jekk il-ħidma dgħajfa tagħna, titwahħad ma’ dik tal-Mulej, ma tibżax aktar mid-diffikultajiet.”

(Ara il-Papa Frangisku fl-Angelus fi Pjazza San Pietru nhar il-Ħadd 14 ta’ Ġunju 2015)

http://www.laikos.org/Papa_Frangisku_Angelus_14062014.htm [sic]

“L-istess hi s-Saltna ta’ Alla: umanament u fid-dieher, realtà żgħira, irrilevanti. Biex insiru nagħmlu parti minnha jeħtieġ li qalbna tkun fqira; li ma nafdawx fil-ħiliet tagħna imma fil-qawwa tal-imħabba ta’ Alla; ma naħdmux biex insiru importanti għal għajnejn id-dinja, imma biex inkunu prezzjużi f’għajnejn Alla li jippreferi lil min hu sempliċi u umli. Meta aħna ngħixu hekk, permezz tagħna jidhol Kristu bil-qawwa tiegħu li tibdel dak li hu ċkejken u bla siwi f’realtà li tiffermenta l-massa sħiħa tad-dinja u tal-istorja.

Minn dawn iż-żewġ parabboli nisiltu tagħlima importanti: is-Saltna ta’ Alla titlob il-kollaborazzjoni tagħna, imma fuq kolloxx hi inizjattiva tal-Mulej. Jekk il-ħidma dgħajfa tagħna, fid-dieher tant żgħira quddiem il-kumplessità tal-problemi tad-dinja, titwahħad ma’ dik tal-Mulej, ma tibżax aktar mid-diffikultajiet.

Ir-rebħa tal-Mulej hi ċerta: imħabbtu ttribbet u tkabbar kull żerriegħa tat-tajjeb li teżisti fid-dinja. Dan jifthilna l-fiduċja u t-tama, minkejja d-drammi, l-ingustizzji, is-sofferenzi li niltaqgħu magħhom. Iż-żerriegħa tat-tajjeb u tal-paċi tinbet u tikber għax l-imħabba ħanina ta’ Alla timmaturaha.”

Possibbiltajiet tax-xandir tal-Kelma ta’ Alla

Dawn il-parabboli joffru possibbiltajiet ta’ xandir. Kulhadd irid jara liema hu l-post, il-hin u l-mezz. Alla jaħdem anke meta ma narawhx. Il-Kelma ta’ Alla ladarba xxandret, tibda tikber u tħalli l-frott maż-żmien. Iż-żerriegħa u l-ħmira huma mqabbla man-nies komuni li jgħixu fis-skiet f’belthom jew f’raħalhom.

Ġesù meta għażel lit-tnax għażilhom bi dgħjufijiethom. Il-Kristjani tal-bidu filli kienu bnedmin dgħajfa u filli saru influwenti għal ta’ madwarhom. Kienu effettivi fuq il-prassi tat-teoloġija ta’ dak iż-żmien. Is-Saltna ta’ Alla taħdem bħall-ħmira u bħaż-żerriegħa tal-mustarda, bla ħoss, fil-qalba tal-komunità. Iggib bidla bil-mod il-mod u tikber aktar bl-eżempji sbieħ u bl-użu tas-sagramenti speċjalment tal-Ewkaristija. L-Ewkaristija

Il-Parabbola Mustarda; Inciżjoni ta' Jan Luyken (Pittur u Poeta, Olandiż (1649 – 1742);
Fotografu: Harry Kossuth; Awtur: Phillip Medhurst; Sors: Wikimedia Commons.

li fiha l-komunità Nisranija tintgħagen u titwaħhad u ssir Ġesù iehor. Nirriflettu kemm batew l-ewwel Insara biex wasslu l-messaġġ tal-fidi, anke biex jirċievu l-Ewkaristija. Fil-parabbola tal-ħmira jurina mara li qed tagħgen l-għagna. Alla li għandu miż-żewġ sessi jagħtihom l-importanza ndaqs għat-tixrid tas-Saltna ta' Alla. Allura kulhadd jista' jagħti sehmu, hu min hu u hi min hi. Kull Nisrani u Nisranija huma msejha għat-tixrid tas-Saltna ta' Alla.

Il-familja fid-dawl ta' dawn iż-żewġ parabboli

Il-familja hi mqabbla mal-Knisja domestika. Il-familja hi parti mis-Saltna ta' Alla u li bħalha għandha d-dgħufijiet tagħha. Fiċ-ċokon tagħha taf tkun effettiva. Il-familja li tipprowa tgħix hajja tajba tkun il-ħmira jew iż-żerriegħa tal-mustarda fil-komunità. Tistà bl-eżempju tagħha u bl-umiltà kollha tqarreb persuni jew familji lejn Ġesù bla biss tkun taf. Ġesù jinqeda bina u bin-nuqqasijiet tagħna li jwasslu għat-tkabbir tas-Saltna ta' Alla.

Għajnuna għad-diskussjoni

- ▶ Naqblu li l-Kelma ta' Alla ladarba tkun ħarget thalli effett anke jekk ma jidhirx?
- ▶ B'liema mod il-familja tista' tkun ta' kenn jew tagħti l-hajja lill-oħrajn? Semmu eżempji attwali.
- ▶ Il-familja fejn tista' tevangelizza?
- ▶ Nemmu li l-grazzja ta' Alla tgħinna u kif?
- ▶ L-umiltà għandha tkun il-virtù li tmexxina f'din il-ħidma?
- ▶ Naħsbu li x-xandir tas-Saltna ta' Alla għadu vokazzjoni għall-familji tagħna llum?
- ▶ "Min iqiegħed idu fuq il-mohriet u jħares lura mhuwiex tajjeb għas-Saltna ta' Alla." (Lq. 9:51-62) X'nikkummentaw?
- ▶ Lesti li ngħidu "Hawn jien" bħall-"iva" ta' Marija li wasslitha għal-libertà u mhux għall-jasar, biża' jew ansjetà?
- ▶ Aħna bħala membri tal-GFN, nemmu li l-missjoni tagħna bħala membri miżżewġin hi li nistgħu nkunu dixxipli jew appostli tas-Saltna ta' Alla? Kif?

Skema - Ġunju 2021

L-Għajxien tal-Imħabba

Huwa l-Għajn tal-Veru Hena

Skema - Ġunju 2021

L-Għajxien tal-Imħabba

Huwa l-Għajn tal-Veru Hena

Il-parabbola tal-ghani iblah (Lq. 12:13-21)

.....

Xi ħadd mill-folla qallu: “Mgħallem, għid lil ħija jaqsam il-wirt miegħi.” “Ħabib,” wiegħbu Ġesù, “min qegħedni mħallef fuqkom, jew qabbadni ngassmilkom il-ġid bejniетkom?” Imbagħad qal lin-nies: “Ifthi għajnejkom u ħarsu rwieħkom minn kull regħba, għax imqar jekk wieħed ikollu bir-radam, ħajtu ma tiddependix mill-ġid li jkollu.”

U qalilhom parabbola: “Wieħed raġel għani ġabar kotra ta’ frott mir-raba’ tiegħu. U beda jaħseb u jgħid bejnu u bejn ruħu, ‘X’se nagħmel? Għax dan il-frott kollu ma għandix fejn naħznu! Ara x’nagħmel,’ qal, ‘inhott l-imħażen li għandi u nibni oħrajn akbar, u naħzen fihom il-qamħ u l-ġid kollu li għandi. Imbagħad ngħid lili nnifsi: Ruħi, għandek ħażna kbira ta’ ġid għal bosta snin; mela strieh, kul, ixrob, ixxala!’ Izda qallu Alla, ‘Iblah li int! Dan il-lejl stess jitlobuk ruħek lura. U l-ħwejjeg li hejjejt għalik, ta’ min ikunu?’

Hekk jiġrilu min jiġma’ l-ġid għalih innifsu bla ma jistaghna quddiem Alla.”

Nirriflettu fuq il-parabbola

Għaddejna mill-kriżi tal-corona virus. Kienu ħafna dawk li qalu, “il-bniedem jipproponi u Alla jiddisponi.” Konna għaddejjin kulħadd kif ngħidu “gas down” u f’daqqa waħda kulħadd spiċċa msakkar gewwa. Ma stajna nagħmlu xejn... lanqas inżuru lill-għeżież familjari tagħna ma stajna... bnejna ħajt bejniетna u kważi sirna nibżgħu minn xulxin.

Raġel m’għola hawn, ħabrieqi, ibiġh is-saħħa, f’daqqa waħda iħoss uġiġh f’sidru, jagħtih sturdament, u f’kemm ilna ngħidu, jitlaq għad-dinja l-oħra. Kif in-nies jarawh hekk, jew jisimgħu xi ġralu, tinxtered il-kelma: “M’aħna xejn!”

Hekk ukoll ġara lill-għani tal-parabbola li qed nirriflettu fuqha dan ix-xahar: il-parabbola tal-ghani iblah li jaħseb li

hu hieni għax messitu x-xorti ta' sena eċċezzjonali u jhossu ċert minnu nnifsu minħabba l-ġid. Il-qalba tar-rakkont titfaċċa fil-kontrapożizzjoni bejn dak li jippjana l-għani u dak li, minflok, jipproponi Alla. Din hi parabola sabiha ħafna!

“L hinn minn ruħu, jiġifieri 'l hinn minnu nnifsu, l-għani jqiegħed tliet ħsibijiet: il-ħafna ġid miġmugh, il-ħafna snin ta serħan ir-ras li donnu se jtih u t-tielet, il-kalma u t-tbaħrid bla rażan. (v. 19) Izda l-kelma li jghidlu Alla xxejjen dawn il-proġetti tiegħu. Minflok “ħafna snin” Alla jindikalu l-immedjatezza ta’ “dal-lejl; illejl se tmut”; minflok “it-tgawdija tal-ħajja” jipprezentalu “li jrodd ħajtu; se trodd ħajtek lil Alla”: bil-ġudizzju li jiġi wara. Rigward ir-realtà tal-ħafna ġid miġmugh li fuqu l-għani kellu jibni kollox, dan jgħib kollu fil-mistoqsija sarkastika: “U dak li ħejjejt ta’ min se jkun?” (v. 20)

F’wiehed mill-messaġġi tal-Angelus li jagħmel kull nhar ta’ Hadd, il-Papa Frangisku rrifletta fuq din il-parabola b’dan il-kliem: Naħsbu dwar il-ġlied għall-wirt; tant ġlied fil-familja. U ħafna nies, ilkoll nafu b’xi storja, li fil-ħin tal-mewt jibdwu għajnejn: neputijiet kbar u żgħar, jiġu jaraw: “X’se jmissni jien?” u jgħorru

kollox ‘l hemm. Hija dil-kontrapożizzjoni li tiġġustifika l-użu tal-kelma “iblah” - għax hu qed jaħseb dwar ħwejjeġ li jemmen li huma konkreti imma huma fantasija - li biha Alla jikkonfronta lil dar-raġel. Hu iblah għax fil-prattika ċaħad ‘l Alla, ma għamilx il-kontijiet miegħu.

It-tmiem tal-parabola kif sawwarha l-evanġelista hi effikaċi b’mod uniku: “Hekk jiġrilu min jaħżen it-teżori għalih bla ma jistgħana quddiem Alla.” (v. 21) Hi twissija li tikxfilna liema hu x-xefaq li aħna msejħin inħarsu lejha. Il-ġid materjali hu meħtieġ – ġid hu! Imma hu mezz biex ngħixu bl-onestà u naqsmuh ma’ min hu fil-bżonn.

**“Il-ġid materjali hu meħtieġ – ġid hu!
Imma hu mezz biex ngħixu bl-onestà u naqsmuh ma’ min hu fil-bżonn.”**

Riflessjoni fis-skiet

- X'inhu l-ġid materjali li hemm fil-familja tagħna?
- Kif qed nużaw dan il-ġid?
- Dan il-ġid qed jgħinna biex ninfethu għall-bżonnijiet tal-oħrajn?

Din il-parabbola tagħtina lil dan ir-raġel jistgħageb bl-abbundanza tal-ġid li tatu l-art u jitkellem waħdu b'dawn il-kelmiet: "‘Ara x’nagħmel,’ qal, ‘**inhott** l-imħażen li għandi u **nibni** oħrajn akbar, u **naħzen** fihom il-qamħ u l-ġid kollu li għandi. Imbagħad **nghid lili nnifsi**: Ruhi, għandek hażna kbira ta’ ġid għal bosta snin; mela **strieh, kul, ixrob, ixxala!**’" (v. 18-19)

Dawn il-kelmiet jagħtuna stampa ta’ bniedem li jaħseb biss fih innifsu, bniedem li qed jgħix f’izolament. Tixxokjana wkoll is-soluzzjoni li qed jagħti lilu nnifsu bħala tweġiba għall-ġid kbir li Alla pprovidielu: **strieh, kul, ixrob, ixxala!**

Flok ma fetaħ qalbu għall-imħabba, li hi l-għajn tal-ferh veru, iktar ingħalaq fl-egoizmu tiegħu. Kien għani biss għalih innifsu imma kien fqir quddiem Alla. Għalhekk f’dik l-istess riflessjoni li l-Papa Frangisku għamel fuq din il-parabbola jkompli hekk:

Il-ġid materjali hu meħtieġ - ġid hu! - imma hu mezz biex ngħixu bl-onestà u naqsmuh ma’ min hu fil-bżonn. Ġesù jistedinna biex inqisu li l-ġid materjali jista’ jkun irbit għall-qalb u jbeghedha mit-teżor veru li jinsab fis-smewwiet. Għalhekk jeħtieġ li nfittxu l-ħwejjeġ li għandhom il-veru valur: **il-ġustizzja, is-solidarjetà, l-akkoljenza, il-fraternità, il-paċi, dak kollu li jifforma l-veru dinjità tal-bniedem**. Ifisser li mmilu lejn ħajja li ma tkunx imfassla fuq l-istil mundan, iżda fuq l-istil evanġeliku: inhobbu 'l Alla bil-persuna kollha tagħna u nhobbu lill-proxxmu bħalma ħabbu Ġesù, jiġifieri bil-qadi u l-għotja tagħna nfusna. Ir-regħba għall-ġid, il-kilba li jkollok ħafna, ma taqtax l-għatx, ma xxebbax il-qalb, anzi tqanqal aktar guħ! Ir-regħba tixbah il-helwa tajba: tiehu waħda u tgħid: "Ah! Kemm hi tajba!" u mbagħad tiehu oħra; u waħda tigbed lill-oħra. Hekk hi r-regħba: ma xxabba’ qatt. Oqgħodu attenti! L-imħabba hekk qawwija u mgħejxa hija l-għajn tal-veru hena, filwaqt li t-ftitxija bla ħniena tal-ġid materjali u l-għana, spiss hi l-għajn tal-abbuż tal-poter, tal-gwerer. Ħafna gwerer jibdew minħabba r-regħba.

Il-Parabbola tal-Ghani iblah – Inciżjoni stampata fuq karta.

Ħajr: Rosenwald Collection; Artisti: Adriaen Collaert - 1560-1618 (Fjamming), Hans Bol - 1534-1593 (Olandiż);
Pubblikatur: Jan Sadeler - 1550-1600 (Fjamming); Sors: The National Gallery of Art, Washington DC.

Inċizjoni: min Jan Luyken; Il-Parabbola tal-ghani iblah.
Lq. 12:13-21; Ritratt: Harry Kossuth; Awtur: Phillip Medhurst
Sors: Wikimedia Commons

**“Oqgħodu attenti!
L-imħabba hekk
qawwija u mgħejxha
hija l-ghajn tal-
veru hena, filwaqt li
t-tfittxija bla ħniena
tal-ġid materjali u
l-ghana, spiss hi
l-ghajn tal-abbuż
tal-poter, tal-gwerer.
Ħafna gwerer jibdew
minħabba r-regħba.”**

Għajnuna għad-diskussjoni

- ▶ Liema huma dawk l-affarijiet fil-familja tagħna li nafu li huma affarijiet tad-dinja li nistgħu norbtu qalbna magħhom? Il-ghala xorta waħda norbtu qalbna magħhom?
- ▶ Biex wieħed jistagħna quddiem Alla, irid bil-fors jistmerr dak kollu li huwa tal-art? Għaliex?
- ▶ X'jehtigilna nagħmlu biex nistagħnew tassew quddiem Alla?

Nitolbu lill-Familja ta' Nazaret tgħinna biex ma nħallux is-sigurtajiet li jgħaddu jagħmuna, imma biex kuljum inkunu xhieda kredibbli tal-valuri eterni tal-Evangeliu.

Skema - Lulju 2021

Il-Maħfra Tagħmilna

Nixbhu lil Alla

Skema - Lulju 2021

Il-Maħfra Tagħmilna Nixbhu lil Alla

Il-parabbola tal-qaddej maħfur

li ma jaħfirx (Mt. 18:21-35)

.....

Imbagħad Pietru resaq lejha u qallu: "Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni hija biex jiena naħfirlu? Sa seba' darbiet?" "Ma ngħidlekx sa seba' darbiet," wiegħbu Ġesù, "imma sa sebgħa u sebgħin darba. Għalhekk is-saltna tas-smewwiet nistgħu nxebbhuha ma' wieħed sultan, li ried jagħmel il-kontijiet mal-qaddejja tiegħu. Kif beda jagħmel dan, ħadulu quddiemu wieħed li kellu jagħtih għaxart elef talent. Ma kellux minn fejn iroddhomlu, u s-sinjur ordna li jinbiegħu hu, martu, uliedu u kulma kellu, ħalli b'hekk jithallas id-dejn. Imma l-qaddej inxtehet quddiemu jitolbu u jgħidlu, 'Sinjur, stabar ftit bija; kollox iroddlok.' Is-sinjur għet hasra minn dak il-qaddej, baġtu u ħafirlu dejnu.

Mela dak il-qaddej johroġ u jiltaqa' ma' wieħed minn shabu, li kellu jagħtih mitt dinar; qabdu minn għonqu u beda jagħfsu. 'Ħallas dejnek', qallu. Il-qaddej sieħbu nxehet quddiemu jitolbu bil-ħniena u jgħidlu, 'Stabar ftit bija u nħallsek.' Imma dak ma riedx jaf; mar u xehtu l-ħabs sa ma jrodd kulma kellu jagħtih. Shabu l-qaddejja raw il-ġrajja kollha u sewdu qalbhom ħafna; marru għand is-sinjur tagħhom u tarrfulu kulma kien ġara.

Imbagħad is-sinjur baġat għalih u qallu: 'Ja qaddej ħażin, meta jiena ħfirtlek dak id-dejn kollu wara li tlabtni bil-ħniena, ma kienx imissek inti ukoll thenn għal sieħbek kif ħennejt jien għalik?' U saħan bl-aħrax is-sinjur għalih, u tah f'idejn min jaħqru sa ma jrodd kulma kellu jagħti. Hekk jagħmel lilkom Missieri li hu fis-smewwiet jekk ma taħfrux lil xulxin minn qalbkom."

Riflessjoni fuq il-parabbola

- **Il-kuntest.** Ninnotaw li Ġesù jirrakkonta din il-parabbola biex ikompli jsaħħaħ it-twegiba li kien għadu kif ta lil Pietru meta dan staqsieh kemm-il darba kellu jaħfer lil min jonqsu, jekk hux sa seba' darbiet. Issa fl-Iskrittura n-numru sebgha jissimbolizza numru perfett, shiħ – imma li għandu limitu. Jigifieri, skont il-mistoqsija ta' Pietru, meta wieħed ikun ħafer sa seba' darbiet, ikun ħafer biżżejjed; imbagħad ma jkunx obligat jaħfer iżjed! Imma skont it-twegiba ta' Ġesù, il-maħfra kellha taqbeż in-numru sebgha u tmur wisq iktar 'il bogħod minnu: sa sebgha u sebghin darba! B'dan Ġesù jrid jgħalliem lil Pietru, u lilna, li ma għandu jkun hemm ebda limitu għal kemm-il darba għandna naħfru lil min jonqosna.
- **Kuntrasti.** Din it-tagħlima Ġesù fissirha b'din il-parabbola tal-qaddej li, għalkemm sidu kien ħafirlu dejnu kollu, hu ma ħafirx id-dejn ta' qaddej ieħor sieħbu. Hemm kuntrast qawwi bejn l-ammont tad-dejn li l-qaddej

kellu mas-sinjur tiegħu u l-ammont li l-istess qaddej kellu jieħu minghand wiehed minn shabu.

Xi kummentaturi tal-Iskrittura huma tal-fehma li s-somma ta' għaxart elef talent hija esagerata apposta. Talent kien isarraf 6,000 dinar Ruman, u dinar kien bejn wieħed u ieħor jammonta għal paga ta' ġurnata xogħol. Kalkolu sempliċi jurina li biex il-qaddej iħallas lura lis-sinjur għaxart elef talent, kien ikollu jaħdem sebat ijiem fil-ġimgħa, mhux għal sena jew tnejn, imma għal eluf ta' snin!

Din is-somma hekk kbira, b'kuntrast mad-dejn ta' mitt dinar li kellu jagħtih il-qaddej sieħbu, tista' tirrappreżenta l-kobor tad-dejn li Alla jaħfer lilna u l-ftit li aħna jkollna naħfru lil xulxin. (Nota: il-gravità ta' offiża ma titkejjilx minn min jagħmilha, imma minn min jirċeviha.)

- **Xebh...** li jinbidel f'kuntrast. Ninnutaw li kemm il-qaddej tas-sinjur kif ukoll il-qaddej sieħbu, it-tnejn li huma nxteħtu fl-art quddiem dawk li magħhom kienu midjunin, u t-tnejn

Il-Parabbola tal-qaddej li ma jahfirx; Sors: Il-Mużew Metropolitan tal-Arti New York; Artist: Sir John Everett Millais (Pittur Ingliż, Southampton 1829–1896 Londra); Inċizuri: L-ahwa Dalziel (Ingliżi- attivi 1839–93); Medium: Inċizjoni fl-injam Data:1864. "Public Domain"

talbu lil dawn jistabru ftit bihom sakemm ikollhom minn fejn iħallsu lura dejnhom. Imma filwaqt li s-sinjura laqa' t-talba tal-qaddej tiegħu, dan tal-aħħar, minflok ma imita lis-sinjura u ħafar lil siegħu, qabad u xegħtu l-ħabs.

- ▶ **Solidarjetà.** Ta' min jinnota r-reazzjoni tal-qaddejja l-oħra li "raw il-grajja kollha". Dawn kienu tal-istess qagħda soċjali taż-żewġ qaddejja tal-parabbola. "Sewdu qalbhom ħafna"... imma ma waqfux hemm! Hadd passi.
- ▶ **Twissija.** Il-parabbola, li bdiet bħala twegħba ta' Ġesù għall-misotqsija ta' Pietru, tispiċċa bi twissija li tgħodd għalina wkoll: "Hekk jagħmel lilkom Missieri li hu fis-smewwiet jekk ma taħfrux lil xulxin minn qalbkom."

“ Ghajnuna għad-diskussjoni

Is-sabar. "Stabar ftit bija...": it-talba li ż-żewġ qaddejja għamlu meta kienu daharhom mal-ħajt. Is-sabar jissemma fl-ewwel post fl-innu tal-imħabba li kiteb San Pawl (1Kor. 13:4): "L-imħabba taf tistabar..."

- ▶ Taħsbu li s-sabar huwa kwalità marbuta mal-karattru u t-temperament li l-persuna titwieled bihom?
- ▶ Li wieħed ikun kalm jew nervuż, paċenzjuż jew taqbiżlu malajr: taħsbu li dawn huma kwalitajiet li b'xi mod jgħinuna jew ifixkluna milli jkollna s-sabar 'evangeliku'?
- ▶ Ir-rabja. Din hija emozzjoni naturali fina l-bnedmin, u bħala tali hija xi haġa pożittiva. Imma x'jigri meta ma tkunx ikkontrollata, meta nħalluha tirkibna?
- ▶ Kemm inħossu li hu importanti, fil-ħajja taż-żwieġ u l-familja, li l-koppja titgħalliem tistabar b'xulxin?

Il-maħfra. Iż-żwieġ ilaqqa' flimkien żewġ persuni, żewġ individwi differenti, b'żewġ karattri differenti, li jgħibu magħhom kulma jkun xorbu mit-trobbija differenti li jkun rċevew fil-familja rispettivi tagħhom.

- ▶ Taħsbu li huwa umanament possibbli li, b'din ir-riċetta, koppja miżżewġa jirnexxilha tgħix iż-żwieġ mingħajr qatt ma twegħa' lil xulxin u allura qatt ma jkollha bżonn tagħti jew tircievi l-balzmu tal-maħfra? Jew din hija biss ħolma sabiħa? Għaliex taħseb hekk?

- ▶ “Sa seba’ darbiet?”. Ġieli ghamilna limitu (anke jekk żammejnienh biss f’moħħna) għal kemm-il darba nkunu lesti li naħfru lir-raġel/lill-mara tagħna għall-istess nuqqas? Jew ġieli għedna: “Issa daqshekk!”?
- ▶ Dan jghodd ukoll fil-każ ta’ vjolenza domestika, fizika jew emozzjonali? Il-parti mwegġġha għandha tibqa’ tbat i fis-skiet u taħfer bla limitu? Jew hija fid-dmir li tieħu l-passi meħtieġa biex tħares saħħitha u ħajjitha u, forsi wkoll, is-saħħa u l-ħajja ta’ wliedhom?
- ▶ Lil uliedna ħadna ħsieb ngħallmuhom (iktar bl-eżempju milli bil-kliem) kif iġibu ruħhom meta fil-ħajja jsufri xi ingustizzja? U x’għandna nagħmlu,

jew ma nagħmlux, f’każ li ż-żwieġ ta’ xi ħadd minnhom ikun għaddej mill-maltemp minħabba nuqqas ta’ maħfra għal xi offiża gravi li tkun saret?

- ▶ “Thallux ix-xemx tghib fuq il-korla tagħkom.” (Ef. 4:26) Ġieli morna norqdu mingħajr ma nkunu ħfirna lil xulxin ta’ xi nuqqas?
- ▶ “Naħfer iva, ninsa le.” X’jidhrilna minn din?

Il-Vergni Marija tghinna biex ikollna dejjem l-għarfien ta’ kemm hi gratwita u tal-kobor tal-maħfra mogħtija lilna minn Alla, sabiex aħna nsiru bnedmin bi ħniena bħal tiegħu, li hu l-Missier “Alla li jagħder u jhenn; tqil biex jagħdab u kbir fit-tjieba u l-fedeltà.” (Ez. 34:6)

Il-Parabbola tal-qaddej li ma jahfirx; Inċiżjoni: minn Jan Luyken; Rittratt: Harry Kossuth; Awtur: Phillip Medhurst
Sors: Wikimedia Commons

“Thallux ix-xemx tghib fuq il-korla tagħkom.”
(Ef. 4:26) **Ġieli morna norqdu mingħajr ma nkunu ħfirna lil xulxin ta’ xi nuqqas?”**

Skema - Awwissu 2021

Fiż-Żwieġ Tagħna, l-Iva bil-Kliem Biss, Jew bl-Għemil Ukoll?

Skema - Awwissu 2021

Fiz-Żwieġ Tagħna, l-Iva bil-Kliem Biss, Jew bl-Għemil Ukoll?

Il-parabbola taż-żewġ ulied (Mt. 21:28-32)

.....

Ġesù qal lill-qassisin il-kbar u lix-xjuħ tal-poplu: “Intom x’jidhrilkom? Kien hemm raġel li kellu żewġ ulied. Resaq fuq il-kbir u qallu, ‘Ibni, illum mur aħdem l-għalqa tad-dwieli.’ U dak qallu, ‘Ma rridx.’ Iżda mbagħad biddel il-fehma u mar. Resaq fuq l-ieħor u qallu l-istess. ‘Arani sejjer sidi,’ qallu dan, u ma mar xejn. Min minnhom it-tnejn għamel kif ried il-missier?” “L-ewwel wieħed,” wegħbu. U qalilhom Ġesù: “Tassew, ngħidilkom, li l-pubblikani u n-nisa tat-triq deħlin qabilkom fis-Saltna ta’ Alla. Għax Ġwanni ġie għandkom miexi fit-triq tal-gustizzja, u intom ma emmintuhx iżda l-pubblikani u n-nisa tat-triq emmnuh; u għalkemm intom rajtu dan kollu, bqajtu sal-aħħar ma biddiltux il-fehma tagħkom, u ma emmintuhx.”

Inħallu l-Kelma ta’ Alla tkellimna fis-skiet

Riflessjoni dwar il-parabbola

(Meħuda mill-omelija tal-Papa Frangisku f’Bologna fl-1 ta’ Ottubru 2017.)

Il-Kelma t’Alla llum tipprovokana permezz tal-parabbola taż-żewġ ulied, li għat-talba ta’ missierhom biex imorru fl-għalqa tad-dwieli jwieġbu: l-ewwel wieħed le, imma mbagħad imur; it-tieni iva, imma mbagħad ma jmurx.

Imma hemm differenza kbira bejn l-ewwel iben, li hu għażżien, u t-tieni, li hu wiċċ b’ieħor. Nippruvaw nisthajlu x’sেহঁ fihom. Fil-qalb ta’ dak tal-ewwel, wara l-le, dwiet mill-ġdid l-istedina tal-missier; fit-tieni, minkejja l-iva tiegħu, il-lehen tal-missier safa midfun. It-tifkira tal-missier qajmet lill-ewwel wieħed mill-għażż tiegħu, waqt li t-tieni, li kien jaf x’inhu t-tajjeb, b’dak li għamel mar kontra dak li qal. Fil-fatt kien ittarrax għal-lehen

Il-Parabbola taż-żewġ ulied. Sors: CBCP News

ta' Alla u tal-kuxjenza u hekk haddan bla nkwieta ta' xejn il-hajja doppja.

Ġesù b'din il-parabbola jqeghdilna quddiemna żewġ toroq, li m'aħniex dejjem lesti li ngħidu iva bil-kliem u bl-għemil, għax aħna midinbin. Nistgħu nagħzlu li nkunu *midinbin li mexjin*, li jibqgħu jisimgħu lill-Mulej u meta jaqgħu jiddispjaċihom u jerġgħu jqumu, bħall-ewwel iben. Jew inkella nagħzlu li nkunu *midinbin bilqieghda*, lesti biex jiġġustifikaw dejjem u biss bil-kliem skont dak li jaqblilhom.

- Il-Papa jsemmi l-kuxjenza. Din hi kelma li nisimgħuha ħafna drabi. X'inhi l-kuxjenza? Ġieli niġu f'konflitt mal-kuxjenza tagħna? Tista' ssemmi xi eżempji ta' konflitt fil-kuxjenza?
- Niddiskutu fil-grupp dawn il-frazzjiet: "midinbin li mexjin" u "midinbin bilqieghda". Kif nistgħu nkunu hekk fil-hajja tal-familja tagħna?

L-'Iva' tagħna għas-sejha fiż-żwieġ

Bħala koppji miżżewġin, aħna għedna "Iva" għal sejha partikolari li kellna minn Alla. Tajjeb li nirriflettu dwar din is-sejha tagħna u naraw jekk aħniex inwieġbu

għaliha b'mod sħiħ, u mhux bil-kliem biss!

Fil-Laqqgħa Ġenerali Annwali tal-Gruppi Familji Nsara fl-2010, Mons. Arcisqof Pawlu Cremona OP kien qasam magħna dan il-ħsieb: "Iż-żwieġ huwa sejha minn Alla l-Imbieriek. Iż-żwieġ isir Sagrament meta jien nibda nikkunsidrah u naċċettah bħala sejha. Anke fin-natura hemm iż-żwieġ! Allura, kif ser tagħmel il-qabża biex isir żwieġ sagrament? F'xi mument ta' ħajtek tgħid lill-Mulej: 'Mulej, dan ser nagħmlu għalik bħala kmand, missjoni li inti tajtni.' Jekk ma nagħmilx din il-qabża, nibqa' fuq bażi naturali."

Id-dokument *Il-Familja ta' Nazaret Mudell għall-Gruppi Familji Nsara* ta' Dun Anton Abela, jagħtina aktar dawl dwar din is-sejha: "Il-komponenti tal-Familja ta' Nazaret m'għažlux huma li jkunu fiha imma ġew imsejha minn Alla. Il-każ ta' Ġużeppi hu ċar: "Ġużeppi, meta qam, għamel kif ordnal l-anglu tal-Mulej, u ha lil martu għandu." (Mt. 1:24); u anke ta' Marija: "Imbagħad qalet Marija: 'Ara, jiena l-qaddejja tal-Mulej: ha jsir minni skont kelmtek!'" (Lq. 1:38) U Ġesù nnifsu kien immexxi mill-ubbidjenza lejn il-Missier: "Jiena nżilt mis-sema mhux biex nagħmel ir-rieda tiegħi, imma r-rieda ta' min

bagħatni.” (Ġw. 6:38); “Abbà, Missier, kollox jista’ jkun għalik; bieghed minni dan il-kalċi! Iżda mhux li rrid jien, imma li trid int.” (Mk. 14:36)

Is-sigriet ewlieni tagħhom kien il-preżenza reali u tal-laħam ta’ Alla fil-persuna ta’ Ġesù. Kien dan is-sigriet li ddetta l-vokazzjoni ta’ Ġużeppi u ta’ Marija. Din il-preżenza misterjuża li kellha tibdel l-istorja minkejja li kienet sigrieta, kienet il-karatteristika ewlenija tal-Familja ta’ Nazaret. X’aktarx li t-tlieta li huma kellhom jikbru fil-konnoxxenza u l-għarfien ta’ dan il-misteru: dan għamluh l-aktar bil-meditazzjoni fuq il-Kelma ta’ Alla u x’aktarx bid-djalogu bejniethom.

B’liema mod il-Familja ta’ Nazaret tista’ tittiehed b’mudell mill-familji Nsara tal-lum? Fid-dawl ta’ Matthew 18, fejn Ġesù jiddikjara li fejn tnejn jew tlieta jingabru f’ismu hemm hu, il-koppja Nisranija bħall-Familja ta’ Nazaret tista’ tghix bil-preżenza tiegħu fostha. Din il-preżenza tagħmel mill-familja Nisranija ikona tal-Familja ta’ Nazaret li min-naħa tagħha hija ikona tal-ħajja t’Alla fit-Trinità. (Iż-żwieġ: sagrament kemm tal-imħabba ta’ Kristu lejn il-Knisja (Ef. 5:32) u kemm tal-ħajja ta’ Alla Trinità.)

Ġesù jitlob fil-ġnien tal-Getsemani. Inciżjoni ta’ Jan Luyken. (Pittur u Poeta, Olandiż [1649 – 1742]. Ritratt: Philip De Vere. Awtur: Philip Medhurst. Sors: Wikimedia Commons.

“Abbà, Missier, kollox jista’ jkun għalik; bieghed minni dan il-kalċi! Iżda mhux li rrid jien, imma li trid int.” (Mk. 14:36)

Għajnuna għad-diskussjoni

- Il-parabbola tpoġġi quddiemna żewġ ahwa li rrispondew b'mod differenti għas-sejha li saritilhom minn missierhom. X'jistgħu jkunu s-sejhat li Alla jagħmlilna fiż-żwieġ tagħna? Nirriflettu dwar kif aħna qed ingibu ruħna għal dawn is-sejhat.
- Niddiskutu l-ħsieb ta' Mons. Arcisqof Pawlu Cremona OP, speċjalment il-parti: "Kif ser tagħmel il-qabża biex iż-żwieġ isir sacrament?"

- Kemm aħna konxji tas-sejha partikolari tagħna li haddanna fiż-żwieġ? Hawn nissuġġerixxu li ssir riflessjoni fuq il-kliem tal-kunsens: "Jiena nieħu lilek u nwiegħdek li nżomm ruħi fidil / fidila lej, fir-risq it-tajeb u l-ħażin, fil-mard u fis-saħħa, u li nħobbok u nirrispettak tul ħajti kollha."
- Fil-prattika, kif għandna nżommuha ħajja din l-'Iva' tagħna fiż-żwieġ?

Nitolbu flimkien

(Nilqgħu lil Ġesù Ewkaristija fostna fejn dan ikun possibbli.)

Mulej Ġesù, inti għażiltna għal xulxin biex ngħixu flimkien u nħobbu lil xulxin. Inti għażilt li titwieled fil-familja ta' Marija u ta' Ġużeppi; u huma aċċettaw is-sejha li għamlilhom Alla u għexuha bl-akbar imħabba. Meta għext fil-Familja ta' Nazaret, inti wrejtna kif tixtieq li tkun il-ħajja fil-familji tagħna. Agħtina l-grazzja li nifhmu aktar x'tixtieq twasssilna b'dan il-ġest tiegħek. Agħmel, Mulej, li nkunu xhieda ħajja tal-imħabba t'Alla meta ngħixu s-sejha tagħna fiż-żwieġ.

Il-Parabbola taż-żewġ ulied Mt. 21:28-32
 Artist: Georg Pencz (Germaniż ca. 1500-1550 Leipzig)
 Medium: Inciżjoni
 Kuratur: Mużew tal-Arti "The Metropolitan", New York, Stati Uniti.
 Public Domain

Skema - Settembru 2021

Ma Naħbux it-Talenti li Alla Jagħtina

Skema - Settembru 2021

Ma Nahbux it-Talenti li Alla Jaghtina

Il-parabbola tat-talenti (Mt. 25:14-30)

.....

“Għax dan bħal wieħed li kien se jsiefer, u sejjaħ lill-qaddejja tiegħu u ħallielhom ġidu f’idejhom. Lil wieħed tah ħames talenti, lil ieħor tnejn, u lil ieħor wieħed, kull wieħed skont il-ħila tiegħu. U siefer. Dak li kien ħa l-ħames talenti mar minnufih iħaddimhom u qala’ ħamsa oħra. Hekk ukoll dak li kien ħa tnejn qala’ tnejn oħra. Iżda dak li ħa wieħed mar ħaffer fl-art u ħeba flus sidu. Wara ħafna, sid dawk il-qaddejja raġa’ lura u beda jagħmel il-kontijiet magħhom. Resaq quddiemu dak li kien ħa ħames talenti u ġieblu ħames talenti oħra. ‘Sinjur,’ qallu, ‘ħames talenti ħallejtli f’idejja; hawn, ara, qlajt ħamsa oħra.’ Qallu s-sinjur, ‘Sewwa, qaddej tajjeb u fidil; int kont fidil fil-ftit, u jien se nafdak fuq ħafna; idhol fl-hena ta’ sidek.’ Resaq ukoll dak li kien ħa żewġ talenti, u qallu, ‘Sinjur, żewġ talenti ħallejtli f’idejja; hawn,

ara, qlajt tnejn oħra.’ Qallu s-sinjur, ‘Sewwa, qaddej tajjeb u fidil; int kont fidil fil-ftit, u jien se nafdak fuq ħafna; idhol fl-hena ta’ sidek.’ Iżda resaq ukoll dak li kien ħa talent wieħed, u qal, ‘Sinjur, lilek nafek bħala raġel aħrax, taħsad fejn ma żrajtx u tiġbor fejn ma xerridtx. Bżajt, u mort ħbejt it-talent tiegħek fl-art. Hawn, ara, għandek dak li hu tiegħek.’ Qabeż is-sinjur u qallu, ‘Qaddej ħażin u għažżien, kont taf li jien naħsad fejn ma żrajtx u niġbor fejn ma xerridtx. Mela kien imissek mort qegħedt flusi l-bank biex, meta niġi, kont immur niġborhom bl-imghax. Hudu mela t-talent u agħtuh lil dak li għandu l-għaxar talenti. Għax kull min għandu, jingħatalu, u jkollu żżejjed ukoll; iżda min ma għandux, jitteħidlu saħansitra dak li għandu. U lil dan il-qaddej bla fejda itfgħuh ‘il barra fid-dlam; hemmhekk ikun hemm il-biki u t-tgħažżiż tas-snien.

“Alla jhallasna tajjeb u jaghtina iżjed; jekk inwieġbu hażin, jehdilna dak li jkun tana jew aħjar, aħna stess nitilfuh bin-nuqqas ta’ koperazzjoni tagħna.”

Il-Parabbola tal-ghaxar talenti. Inciżjoni ta' artist mhux magħruf. Sors: Wikimedia Commons.

Tifsira Qasira

Lejn l-aħħar tal-Evangeliu skont San Matthew (kapitli 24-25), insibu numru ta' siltiet li jiffukaw fuq l-aħħar żminijiet; realtajiet li lkoll irridu nesperjenzaw u hadd ma jista' jaħrabhom. Din il-parabbola smajnieha hafna drabi, u r-riskju hu li ma nhallux il-kliem ta' Ġesù jinżel f'qalbna u f'moħħna biex isiru l-motiv tal-ħajja tagħna.

Is-sinjur, f'din il-parabbola qassam il-ġid tiegħu, u allura ta awtorità, lil tliet qaddejja, kull wiehied skont il-ħila tiegħu. (v. 15) Tnejn minn dawn il-qaddejja ħadu r-responsabbiltà li kienet afdata lilhom u għamlu ħilithom biex iħaddmu l-ġid li kellhom. Dan il-fatt narawh fir-risposta tas-sinjur (v. 21 u 23) “Sewwa, qaddej tajjeb u fidil; int kont fidil fil-ftit, u jien se nafdak fuq hafna...” It-tielet qaddej lanqas biss irrikonoxxa, li l-fatt li s-sinjur afdalu parti mill-ġid tiegħu kien rigal fih innifsu! Hu heba t-talent (li hu meqjus li jammonta għal madwar 20 sena paga) li kien afdat lilu u lanqas biss ipprova jtejjeb iċ-ċirkustanzi ta' madwaru bil-ġid li kellu. Din id-deċiżjoni li jahbi u jinjora l-ġid li kellu għamlu qaddej hażin u għażżien. (v. 26) Is-sinjur ma ċanfrux għax beża', imma għax ma ħa l-ebda azzjoni. Il-passività

tiegħu mir-rigal li kellu zammitu jagħmel preċiżament affarijiet inutli: “biki u tghazżiż tas-snien.” (v. 30)

Il-Papa Frangisku, fl-Angelus tal-Ħadd 16 ta' Novembru 2014 (https://www.laikos.org/Papa_Frangisku_Angelus_16112014.htm) qalilna li “t-tifsira ta' [din il-parabbola] hija ċara. Ir-raġel tal-parabbola, is-sid, jirrappreżenta lil Ġesù, il-qaddejja huma aħna u t-talenti huma l-ġid li l-Mulej jafdalna. Liema hu dan il-ġid? Hija l-Kelma tiegħu, l-Ewkaristija, il-fidi fil-Missier tas-sema, il-maħfra tiegħu... insomma, ħafna affarijiet, l-affarijiet li għalih għandhom l-aktar valur. Dan hu l-ġid li hu jafdalna. Jafdahulna mhux biss biex niehdu ħsiebu, imma anke biex inkattruh!”

L-aħħar vers tal-parabbola, “għax kull min għandu, jingħatalu, u jkollu żżejjed ukoll; iżda min ma għandux, jittehidlu saħansitra dak li għandu” (v. 29), jista' jhawwadna. Li qiegħed jgħidilna Ġesù hu, li jekk inwiegħbu tajjeb għad-doni tiegħu, Alla jhallasna tajjeb u jagħtina iżjed; jekk inwiegħbu ħażin, jgħidilna dak li jkun tana jew aħjar, aħna stess nitilfuh bin-nuqqas ta' koperazzjoni tagħna.

Għajnuna għad-diskussjoni

- Ibbażat fuq din il-parabbola, fir-regola lill-monastiċi, San Benedittu jikteb li kull wieħed għandu juża l-ħin u l-enerġija kollha tiegħu fil-pożittiv (għas-Saltna tas-Smewwiet). Jien kemm naħli ħin u enerġija nithassar lili nnifsi (self-pity), f'riżentiment, jew infatħar lili nnifsi, minflok nuża jew inkabbar it-talenti tiegħi għal ġid tal-oħrajn, tas-Saltna t'Alla?
- Alla jagħtina dak kollu li għandna bżonn biex inwettqu dak li jrid minna. It-tendenza hi li nithassru lill-qaddej li rċieva talent wieħed biss, imma fir-realtà dan irċieva somma kbira ta' flus. Kif is-Sinjur stenna li kull qaddej iħaddem u jkabbar il-kapital li kellu, hekk ukoll l-Imgħallem tas-Sema jistenna li nagħmlu l-istess; hekk naqraw fl-Ittra lill-Efesin: “Aħna holqien tiegħu, mahuqa fi Kristu Ġesù biex nagħmlu l-opri tajba li Alla hejjielna minn qabel li għandna nagħmlu.” (Ef. 2:10) Jien naf x'inhu t-*telos* (l-għan aħħari) tal-ħajja tiegħi, li Alla fassal għalija? Kemm ħajti taqbel ma' dan il-pjan?

- Mhux kulhadd hu maħluq l-istess. Fil-kultura tal-lum, malajr ngħidu li s-sid kien diskriminatorju. Lil wieħed tah ħames talenti u lil ieħor tah wieħed. Imma jgħidilna wkoll li “kull wieħed [tah] skont il-ħila tiegħu.” (v. 15) Min-naħa l-oħra, naraw li s-sinjur kien ugwali fil-gudizzju tiegħu. Hu ma stenniex li taż-żewġ talenti jipproduci daqs tal-ħamsa, imma t-tnejn tahom l-istess premju. Is-Sinjur ikejjel is-suċċess b'kemm wieħed jagħmel sforz u enerġija; kemm jien pront niġġudika fuq dak li nara mingħajr ma nqis l-isforz li persuna tkun għamlet biex waslet hemm?
- L-għan tax-xogħol tagħna għandu jkun biex nagħtu glorja lil Alla. It-talenti ma kinux tal-qaddejja imma tas-sid. Jien aljenat fil-gid, materjali u le, li għandi? Kemm nirringrazzjah lil Alla ta' dak kollu, ftit jew ħafna, li għandi? Kemm nattribwixxi s-suċċess tiegħi mal-glorja t'Alla? Jew nigglorifika lili nnifsi għal dak li għandi?

- Aħna rridu nagħtu kont ta' dak li nagħmlu f'ħajjitna. Dak li ser jgħidilna s-Sinjur fl-aħħar jiddependi minn dak li nagħmel jien. Kemm jien konxju ta' dan f'kull deċiżjoni u azzjoni li nieħu matul il-ġurnata?

Għeluq tal-Laqqha

Nagħmlu ftit ħin fis-skiet, nirriflettu fuq:

- X'talenti tani l-Mulej?
- Qed nużahom sew? Jew dfinthom taħt l-art bl-iskuża li issa jien kbirt, m'għandix aktar x'noffri, li m'għandix ħin, jien mhux tajjeb, jien ma ninqalax, saħħti ma ttinix!
- X'qed nagħmel biex meta niltaqa' mas-Sinjur inroddlu lura t-talenti li tani u iktar?

Skema - Ottubru 2021

**Alla ma Jeskludi lil Hadd,
u Jrid li Kulhadd Jilhaq
il-Milja Tieghu**

Skema - Ottubru 2021

Alla ma Jeskludi lil Hadd, u Jrid li Kulhadd Jilhaq il-Milja Tiegħu

Il-parabbola tal-għalqa u

l-bdiewa (Mt. 21:33-43)

.....

"Isimgħu parabbola oħra: Kien hemm wieħed, sid ta' għalqa, u hawwilha bid-dwieli; tellgħalha ħajt tas-sejjeħ madwarha, haffer magħsar fiha, u bnielha torri; u qabbilha lil xi bdiewa. U siefer f'art oħra. Meta wasal żmien il-frott, baġħat il-qaddejja tiegħu għand dawk il-bdiewa biex jiġbrulu l-frott li kien imissu. Iżda l-bdiewa qabdu lill-qaddejja, u lil wieħed sawtuh, lil ieħor qatluh, u lil ieħor haġġruh. Reġa' baġħtilhom qaddejja oħra, aktar minn qabel, u għamlulhom l-istess. Fl-aħħar baġħtilhom lil ibnu. 'Minn ibni jistħu,' qal. Iżda kif raw lil ibnu l-bdiewa bdew jgħidu bejniethom, 'Ara l-werriet! Ejjew noqtluh, biex il-wirt tiegħu niħduh aħna.' Qabduh, xeħtuh 'il barra mill-għalqa u qatluh. Issa sid l-għalqa x'jagħmlilhom lil dawk il-bdiewa meta jiġi?" Qalulu:

"Jeqridhom bla ħniena, ta' ħziena li huma, u l-għalqa jqabbilha lil bdiewa oħra li jroddulu l-frott fi żmien." Qalilhom Ġesù: "Qatt ma qrajtu fl-Iskrittura li 'il-gebla li warrbu l-bennejja saret il-gebla tax-xewka; bis-saħħa tal-Mulej seħħ dan: ħaġa tal-għaġeb f'għajnejna'? Għalhekk ngħidilkom li s-Saltna ta' Alla tittieħed mingħandkom u tingħata lil ġens li jagħmel il-frott minnha."

Fis-skiet nirriflettu fuq il-Kelma ta' Alla.

Sid l-għalqa kellu aspettattivi kbar għaliha u żgur kienet għal qalbu ħafna, tant li ha ħsieb jgħammarha b'kollox. L-akbar xogħol hu hađu!

Kif lesta l-għalqa, is-sid qabbilha li xi bdiewa (li għażel hu) u tant fdahom, li halla kollox f'idejhom, u siefer f'art oħra.

- F'dan il-ħin ta' skiet aħseb fuq dak li jixtieq Alla mingħandek.
- F'dan il-ħin ukoll aħseb fuq kemm-il darba ddiżappuntajt.

Papa Franġisku jenfasizza “In-Novità l-Kbira tal-Kristjaneżmu!”

Siltiet mill-Angelus tal-Papa Franġisku tat-8 ta' Ottubru 2017

(http://laikos.org/Papa_Frangisku_Angelus_08102017.htm)

Il-liturġija ta' dan il-Ħaddittina l-parabbola tal-ħaddiema tal-għalqa tad-dwieli, li lilhom is-sid kien afdalhom f'idejhom id-dwieli li kien żera' u mbagħad telaq f'art oħra. (Mt. 21:33-43) B'hekk qed tgħaddi mill-prova l-lealtà ta' dawn il-ħaddiema: l-għalqa hi afdata lilhom, għandhom jieħdu ħsiebha, jaħdmuha biex tagħmel il-frott biex imbagħad dak li jinqata' jingħata lis-sid. Meta wasal iż-żmien għall-qtugħ tal-għeneb, is-sid jibgħat lill-qaddejja tiegħu biex jiġbru l-frott. Iżda l-ħaddiema jieħdu attegġjament possessiv: ma jhossuomx sempliċi impjegati, imma sidien, u jirrifjutaw li jtuhom dak li qatgħu. Lill-qaddejja jittrattawhom ħazin tant li joqtluhom. Is-sid juri li jieħu paċenzja bihom: jibgħat aktar qaddejja, f'għadd akbar minn ta' qabel, imma r-riżultat

jibqa' l-istess. Fl-aħħar, bil-paċenzja tiegħu kollha, jaqtagħha li jibgħat lil Ibnu; imma dawk il-ħaddiema, ilsira tal-imġiba possessiva tagħhom, joqtlu lill-iben ukoll bil-ħsieb li jirtu l-għalqa huma.

Dar-rakkont juri b'manjiera allegorika ċ-ċanfir tal-Profeti dwar l-istorja ta' Izrael. Hi storja tagħna wkoll: titkellem dwar il-patt li Alla ried iwaqqaf mal-umanità u li aħna wkoll imsejhin biex nieħdu sehem fih. Iżda din l-istorja tal-patt, bħal kull storja ta' mħabba, taf waqtiet pożittivi imma hi mmarkata wkoll minn tradimenti u ċaħda. Biex tfehemna kif Alla l-Missier iwieġeb għaċ-ċaħda tal-imħabba tiegħu u dwar il-proposta tal-patt, is-silta evangelika tqiegħed mistoqsija f'halq is-sid: “Issa sid l-għalqa x'jagħmlilhom lil dawk il-ħaddiema meta jiġi?” (v. 40) Dil-mistoqsija turi biċ-ċar li d-delużjoni ta' Alla minħabba l-imġiba ħazina tal-bnedmin mhix l-aħħar kelma! **Hawn tinsab in-novità l-kbira tal-Kristjaneżmu: Alla, minkejja d-delużjoni minħabba l-iżbalji tagħna u minħabba d-nubietna, qatt ma jonqos minn kelmtu, qatt ma jieqaf u, fuq kollox, ma jivvendikax ruħu!**

Ħuti, Alla ma jivvendikax ruhu minna! Alla jhobb, ma jpattix, jistenniena biex jahfrilna, biex ihaddanna. Permezz “tal-gebel imwarrab” – u Kristu hu l-ewwel gebli li warrbu l-bennejja – permezz tad-dghufija u tad-dnub, Alla jkompli jsawwab “l-inbid it-tajjed” tad-dielja tiegħu, jigifieri l-ħniena. Dan hu l-inbid il-ġdid tal-ġhalqa tal-Mulej: il-ħniena. Hemm ostaklu wieħed quddiem ir-rieda soda u tenera ta’ Alla: l-arroganza u l-prużunzjoni tagħna, li kultant issir ukoll vjolenza! Quddiem dawn l-atteġġjamenti u fejn ma jikbrix frott, il-Kelma t’Alla tibqa’ żżomm il-qawwa tagħha biex iċċanfar u twissi: “Għalhekk ngħidilkom li s-Saltna t’Alla tittiehed mingħandkom u tingħata lil ġens li jagħmel il-frott minnha.” (v. 43)

Riflessjoni fuq l-Omelija tal-Papa Frangisku.

“In-novità l-kbira tal-Kristjaneżmu”, qatt smajna biha? Papa Frangisku spjega tajjed ħafna d-differenza tal-mentalità bejn dik tal-bniedem u kif jimxi Alla magħna. “Għax Alla huwa imħabba” (1Ġw. 4:8), dejjem kostanti, ma jagħmilx preferenzi, ma jobghodx, ma jivvendikax ruhu minna. Kemm jekk nemmnu f’Alla sew jekk le,

Alla jaf, iżda jibqa’ jhobbna l-istess. Ma jagħmilx distinzjoni bejn l-aktar persuna qaddisa u l-aġar bniedem. Kulhadd huwa mnaqqax fuq l-istess keffa ta’ jdejn Alla. (Is. 49:16) Kulhadd maħbub minnu l-istess, b’għan wieħed; is-salvazzjoni eterna. (Ġw. 3:16-17) Alla hekk jixtieqna ngħixu, inħobbu dejjem u lil kulhadd. Dejjem lest li jahfrilna, jiskuzana, jerga’ jibda bidu ġdid. Ma jiqafx jaħfer, “Missier aħfrilhom għax ma jafux x’inhuma jagħmlu.” (Lq. 23:34) Alla jxerred u jagħti grazzi bla waqfien.

Fil-maltemp nindunaw kemm m’ahna xejn, għalhekk nirrikorru għal ħafna talb u wegħdi, imma fil-gawdjus kollox ninsew, inhossuna prepotenti! Fil-bidu, il-bdiwa aċċettaw il-qbiela ta’ għalqa magħzuqa u mħawla lesta, akkwist tajjed u ġeneruż minn sid l-għalqa. Kienu jafu x’inhuma d-dmirijiet u l-obbligi tagħhom. Meta raw il-potenzjal tal-prodott, ir-regħba rebħithom. Riedu dak li ma kienx tagħhom, kemm legalment u kif ukoll moralment. Is-supervja komplet tikber u tagħmihom li qatlu l-qaddejja. Mhux talli hekk talli saħansitra qatlu l-eredi ta’ sid l-għalqa, l-istess ibnu, biex jirtu kollox huma! Id-dnub ikattar dnubiet oħra, ma jibqax waħdu. (Tiftakruh is-Sultan David?)

Inessik min verament int, minn fejn bdejt. Il-bdiewa hekk ġralhom, kienu sempliċi ħaddiema, ma kellhom xejn, lanqas l-ġhalqa ma kienet tagħhom; sabuha lesta u kompluta; magħżuqa, imnaddfa, imħarsa b'ħitan u torri, miżrugħa bi dwieli mill-aħjar. Haseb f'kollox sid l-ġhalqa, stenna onestà. Għal għemilhom il-bdiewa kellhom jiġu ġġustizzjati b'mod aħrax. Izda le, Alla ma jagħmilx hekk magħna kull darba li nonqsuh. Jerga' jaħfrilna. Sal-aħħar sekonda ta' hajjitna Alla jibqa' jibni pjan fuq pjan, biex isalvana, biex minn taħt idejh ma jahtafhomlu ħadd. (Ġw. 10:28) Bħala Nsara nafu d-dmirijiet tagħna x'inhuma, meta nibqgħu passivi nkunu qed nonqsu fit-tixrid tal-Aħbar it-Tajba li hija n-novità l-kbira tal-Kristjaneżmu. Kemm Ġesù u anke l-Papa jtennu l-urġenza ta' ħidmietna fl-għelieqi tal-Mulej. Jekk nibqgħu magħluqin il-frott ta' go fina jiqras u jinħela.

Il-Parabbola tal-ġhalqa u l-bdiewa.

Incizjoni: Jan Luyken (Mt. 1:33-39)

Ritratt: Harry Kossuth; Sors: Phillip Medhurst; Wikimedia Commons

“Għax Alla huwa imħabba” (1Ġw. 4:8), dejjem kostanti, ma jagħmilx preferenzi, ma jobgħodx, ma jivvendikax ruħu minna.”

“ Ghajnuna ghad-diskussjoni

- Il-Papa jgħidilna li din hi storja tagħna wkoll: titkellem dwar il-patt li Alla ried iwaqqaf mal-umanità u li ahna wkoll imsejhin biex niehdu sehem fih. Bhala koppja nhossuna parti attiva minn dan il-patt? Kif?
- Ġesù jistaqsi: “Issa sid l-għalqa x’jagħmlilhom lil dawk il-haddiema meta jigi?” Temmen li Alla jikkastiga? It-tragedji li jseħhu, Alla jibgħathom? X’inh l-idea tagħna ta’ Alla?
- Ahna msejhin biex nohorgu mill-għalqa (comfort zone) sabiex inkunu ta’ servizz u inizjattiva għal hutna anke dawk li mhumie magħna. Fil-grupp tagħna u barra minnu qegħdin inkunu ta’ qaddejja għall-gid tal-oħrajn? Kif?

Talba

Mulej Ġesù, grazzi tal-kelma tiegħek, tħalliniex nitbiegħdu minnek.

Int għamiltna għalik o Alla, u qalbna ma ssib qatt kwiet jekk ma tistrieħ fik. (Santu Wistin)

Il-Parabbola tal-għalqa u l-bdiewa.

Sors: Project Gutenberg

Produzzjoni: Juliet Sutherland, David Garcia, Jeannie Howse.

Skema - Novembru 2021

Irridu Nkunu Dejjem

Lesti għal-Laqgħa

Tagħna ma' Alla

Skema - Novembru 2021

Irridu Nkunu Dejjem

Lesti għal-Laqqgħa Tagħna ma' Alla

Il-parabbola tal-għaxar xebbiet (Mt. 25:1-13)

.....

"Imbagħad is-Saltna tas-Smewwiet ixebbhuha ma' għaxar xebbiet li ħarġu bl-imsiebaħ tagħhom biex jilqgħu l-għarus. Ħamsa minnhom kienu boloh u ħamsa għaqlin, għax il-boloh ħadu l-imsiebaħ imma ma ħadux żejt magħhom, waqt li l-għaqlin ħadu mhux biss l-imsiebaħ iżda wkoll iż-żejt fil-kwies. L-għarus iddawwar ma gie, u għalhekk ilkoll ħadhom in-nghas u raqdu. Imbagħad f'nofs ta' lejl instama' min jgħajjat, 'Ara l-għarus! Ohorġu lqgħuh!' Dawk ix-xebbiet qamu lkoll u hejjew l-imsiebaħ tagħhom. Iżda l-boloh qalu lill-għaqlin, 'Aghtuna ftit żejt minn tagħkom, għax l-imsiebaħ tagħna jintfew.' Qabżu l-għaqlin u qalu, 'Għandu mnejn ma jibqax biżżejjed, la għalina u lanqas għalikom! L-aħjar, morru għand tal-ħanut u ixtru għalikom.' Xhin dawk marru biex jixtru jiġi l-għarus; dawk li kienu lesti daħlu miegħu

għall-festa tat-tieg, u l-bieb ingħalaq. Sa fl-aħħar waslu wkoll ix-xebbiet l-oħra, u bdew jgħidu, 'Sinjur, Sinjur, ifthilna!' Iżda hu wegibhom u qal, 'Tassew, ngħidilkom, lilkom ma nafkomx.' Ishru, mela, għaliex la tafu l-jum u lanqas is-sieġha."

Inhallu lill-Mulej ikellimna permezz ta' din il-parabbola

Illum, iktar minn qatt qabel, ma nistgħux nissugraw li nkunu nies u familji mingħajr għaqal. X'inhu l-għaqal? X'inhu l-għaqal Nisrani? Għalina l-għaqal mhuwiex kapriċċ jew xi haġa ta' lussu. Mingħajru nitkissru u nagħmlu herba minn ħajjitna.

Għadna kemm irriflettejna fuq din il-parabbola li żgur hi magħrufa sew fostna. Min jaf kemm-il darba smajnieha tinqara fil-knisja jew aħna stess qrajnieha fil-ħin tat-talb personali tagħna.

Permezz ta' din il-parabbola Ġesù qed jagħtina l-kundizzjoni biex aħna nidhlu

Il-Parabbola tal-ghaxar xebbiet.
 Artist: Sir John Everett
 Millais (1829 – 1896) Ingliż
 minn Southampton.
 Inċiżuri u Stampaturi: Dalziel
 Brothers (1839-1893)
 Hajr: The Metropolitan
 Museum of Art – New
 York "Public Domain"
 Medium: Minquxa fl-injam

fis-Saltina tas-Sema, u jagħmel dan bil-parabbola tal-ghaxar xebbiet: dawn huma d-damigelli li kellhom l-inkarigu li jilqgħu u jakkumpanjaw lill-gharus għaċ-ċerimonja tat-tieg, u minħabba li f'dak iż-żmien kienet drawwali ċ-ċelebrazzjoni ssir billejl, id-damigelli kellhom l-imsiebaħ.

Il-parabbola tghidilna li hamsa minn dawn ix-xebbiet huma għaqlin u hamsa boloh: infatti l-għaqlin ħadu magħhom iż-żejt għall-imsiebaħ, filwaqt li l-boloh ma ħadux. L-gharus iddawwar ma wasal u kollha ħadhom in-nghas. F'nofs ta' lejl tħabbar li l-gharus kien riesaq: allura x-xebbiet boloh jindunaw li ma kellhomx żejt għall-imsiebaħ tagħhom, u jitolbu lill-għaqlin jagħtuhom minn tagħhom. Izda dawn iwiegħbu li ma setgħux ituhom għax inkella ma kienx ikun hemm biżżejjed għal kulhadd. Għalhekk, waqt li l-boloh marru jfittxu ż-żejt, wasal l-gharus; ix-xebbiet għaqlin jidhlu miegħu fis-sala tat-tieg u l-bieb jingħalaq. Il-hamsa boloh jaslu lura tard wisq, iħabbtu l-bieb, imma t-twegiba hi: "Ma nafkomx," (v. 12) u jibqgħu barra.

Xi jrid jgħallimna Ġesù b'dil-parabbola?

Ifakkarna li rridu nkunu dejjem lesti għal-laqgħa tagħna miegħu. Hawn drabi fl-

Evangelju, Ġesù jhegġigna biex nishru u jagħmel l-istess fi tmiem dan ir-rakkont. Jgħid hekk: "Ishru mela, għax ma tafux la l-jum u lanqas is-siegħa." (v. 13) Izda b'dil-parabbola jgħidilna li s-sahra ma tfissirx biss li ma torqodx, izda *li tkun lest*; infatti x-xebbiet kollha raqdu qabel ma wasal l-gharus, imma meta jqumu, xi wħud huma lesti u oħrajn le. Hawn għalhekk, tinsab it-tifsira tal-għaql u l-bluha: ifisser li m'għandniex nistennu l-aħħar waqtiet ta' ħajjitna biex nikkollaboraw mal-grazzja t'Alla, izda li nibdew nagħmlu dan minn issa stess. Ikun tajjeb li naħsbu ftit: gurnata għad tkun l-aħħar waħda. Kieku kellu jkun illum, kif jien ippreparat, ippreparata? Imma għandi bżonn nagħmel dik u l-oħra... Nippreparaw ruħna qisu llum se tkun l-aħħar gurnata: dan jagħmlilna tajjeb.

Din il-parabbola tinqara fil-liturgija tat-32 Hadd matul is-sena meta nkunu qed nirrifletu fuq l-Evangelju ta' San Matthew, jiġifieri lejn it-tmiem tas-sena liturgika. Irridu nammettu li aħna, fil-ħajja tagħna kultant inkunu bħax-xebbiet għaqlin u kultant bħax-xebbiet boloh.

Inkunu bħax-xebbiet għaqlin meta bil-ħajja tagħna fil-familja u fis-soċjetà nkunu

dawl bix-xhieda tajba tagħna, bil-mod kif kuljum nilqgħu u ngħixu l-kelma ta' Alla fil-ħajja tagħna u fil-familja tagħna.

Inkunu bħax-xebbiet boloh meta nħallu l-affarijiet 'għal għada': meta hemm xi difett fil-ħajja tiegħi u dejjem inħalli 'għal għada' biex ninbidel; meta hemm xi ħadd marid l-isptar jew f'xi dar tal-anzjani u nħalli 'għal għada' biex immur narah; meta hemm xi ħaġa li mhix sejra tajjeb fil-familja u tħalli 'għal għada' biex twissi u tikkoreġi; meta hemm xi ħadd fil-familja li ma tkellmex u tħalli 'għal għada' biex toħroġ l-id tal-ħbiberija u tagħmlu paċi; meta bejnietna bħala koppja nsibuha tant iebsa biex nitolbu maħfra meta nqasna lil xulxin u dejjem inħallu 'għal għada' biex nitlob maħfra speċjalment jekk tkun inti li nqast; meta tħalli 'għal għada' fit-talb tiegħek.

Riflessjoni fis-skiet

- Meta nkunu bħax-xebbiet għaqnin? Irringrazzja lil Alla ta' meta kont għaqli jew għaqlija skont il-qalb ta' Alla.
- Meta nkunu bħax-xebbiet boloh, ħallejt għal għada? Itlob l-għajjnuna tal-Mulej halli tqum mir-raġda tiegħek.

Fidi ħajja

Il-musbieh hu s-simbolu tal-fidi li ddawwal ħajjitna, filwaqt li ż-żejt hu simbolu tal-karità li tmantni, tagħmel għammiel u kredibbli d-dawl tal-fidi. Il-kundizzjoni biex inkunu mħejjija għal-laqqgħa mal-Mulej mhix il-fidi waħedha, imma ħajja Nisranija għanja bl-imħabba u l-karità lejn il-proxxmu. Jekk aħna nħallu dak li jidhrilna li hu l-aktar komdu jmexxina, infittxu biss l-interessi tagħna, ħajjitna ssir ħawlija, bla ħila li tagħti l-ħajja lill-oħrajn, u ma nkunu ħzinna ebda żejt għall-musbieh tal-fidi tagħna;

Il-Parabbola tal-ghaxar xebbiet. Mt. 25: 1-13.
Sors: Florida Center for Instructional Technology,
College of Education, University of South Florida

u din – il-fidi – tintefa fil-mument li jigi l-Mulej, jekk mhux qabel ukoll! Jekk minflok, aħna nishru u nfittxu li nagħmlu t-tajjeb, b'ġesti ta' mħabba, kondivizjoni, servizz lill-proxxmu li jkun f'diffikultà... nistgħu nibqgħu b'rasna mistrieħa aħna u nistennew il-migja tal-gharus: il-Mulej jista' jasal f'kull ħin u anke r-raqda tal-mewt ma tbezzagħniex, għax għandna l-ħażna taż-żejt, imġemmgha bl-opri tajba ta' kuljum. Il-fidi tispira l-karità u l-karità hi ħarriesa tal-fidi.

Għajnunha għad-diskussjoni

- Familja bil-għaqal xi kwalitajiet irid ikollha? Nistgħu ngħixu mingħajr l-għaqal Nisrani?
- X'nifhmu meta ngħidu li aħna jrid ikollna l-imsiebaħ tagħna mixgħula? Minn fejn ingħibu ż-żejt biex il-fjamma tal-musbieħ tagħna nżommuha dejjem ħajja?
- Kif inhu l-musbieħ tal-familja tagħna: jixgħel sabiħ, inemnem, jew mitfi? (Nistgħu naqsmu xi esperjenzi.)
- Inħabblu xejn rasna biex ikollna żejt biżżejjed halli l-musbieħ tagħna nżommuh mixgħul? Kif?

Talba

Nitolbu lill-familja ta' Nazaret tgħinna biex il-fidi tagħna ssir dejjem aktar ħawtiela permezz tal-karità; ħalli l-musbieħ tagħna jkun jista' jibda jilma minn issa, waqt il-mixja tal-ħajja, u mbagħad għal dejjem, fil-festa tat-tieg fis-sema.

Il-Parabbola tal-ghaxar xebbiet.

Inċiżjoni: Jan Luyken.

Ritratt: Harry Kossuth; Sors: Phillip Medhurst; Wikimedia Commons

Skema - Diċembru 2021

**Alla Jibqa' Dejjem Jistieden
Lil Kulhadd Għal Tigdid ta'
Kuljum fl-Imħabba Tiegħu**

Skema - Diċembru 2021

Alla Jibqa' Dejjem Jistieden Lil Kulhadd Għal Tiġdid Kuljum fl-Imħabba Tiegħu

Il-parabbola tal-festa tat-tiegħ (Mt. 22:1-14)

.....
 Ġesù reġa' qabad ikellimhom bil-parabboli u qalilhom: "Is-Saltna tas-smewwiet tixbah lil wiehed sultan li għamel festa għat-tiegħ ta' ibnu. U bagħat għall-mistednin mal-qaddejja tiegħu biex jiġu għall-festa; imma dawk ma ridux jiġi. U reġa' bagħat qaddejja oħra, u qalilhom, 'Għidu lill-mistednin: Ara, il-mejda tiegħi lesta; il-barrin u l-ġhoġiela msemma digà maqtula u kollox lest; ejjew għall-festa.' Izda dawk ma tawx kas; min mar l-għalqa, min għan-negożju tiegħu, u l-bqija qabdu lill-qaddejja tas-sultan, żebilhuhom u qatluhom. Is-sultan inkorla ħafna, u bagħat is-suldati tiegħu, qered lil dawk il-qattiela, u ħarqilhom il-belt tagħhom. Imbagħad qal lill-qaddejja tiegħu, 'Il-festa mhejjija, imma lil dawk ma kienx ta' min jistedinhom għaliha. Mela morru f'salib it-toroq u sejhu għall-festa lil kull min issibu.' Dawk il-qaddejja ħargu

fit-triqat u għabru lil kull min sabu, ħżiena u tajba, u s-sala mtliet bin-nies għall-mejda. Mela jidhol is-sultan ħalli jara min kien hemm fuq il-mejda, u hemmhekk lemaħ wiehed li ma kienx liebes għall-festa tat-tiegħ; u qallu, 'Ħabib, dan kif dhalt hawn m'intix liebes għall-festa?' Dak tbikkem. Imbagħad is-sultan qal lil dawk li kienu qegħdin iservu, 'Orbtulu riglejh u jdejh u waddbuh 'il barra fid-dlam; hemmhekk ikun hemm il-biki u t-tgħažżiż tas-snien!' Għax ħafna huma l-imsejhin, imma ftit il-magħżulin!"

Inħallu l-Kelma ta' Alla tkellimna fis-skiet.

Riflessjoni dwar il-parabbola

(Mehuda mill-omelija tal-Papa Frangisku fil-15 ta' Ottubru 2017 fi pjazza San Pietru, u minn noti ta' Patri Donat Spiteri OFM Cap.)

Il-parabbola tkellimna fuq is-Saltna ta' Alla bħala festa tat-tiegħ. Dak li jistieden

hu s-sultan, figura tal-Missier li jagħmel festa tat-tiegħ lil Ibnu, Ġesù Kristu. Il-figura tal-ikla tat-tiegħ, meħuda mit-Testment il-Qadim, hi l-Knisja.

Fil-parabbola naqraw dwar ħafna mistednin, mixtieqa u mistennija: huma li jilbsu l-libsa tat-tiegħ. Dawk il-mistednin huma aħna, ilkoll kemm aħna, għax ma' kull wieħed u waħda minna l-Mulej jixtieq "jiċċelebra l-festa tat-tiegħ". It-tiegħ

jinawgura l-komunjoni tal-ħajja kollha: dak hu li jixtieq Alla ma' kull wieħed u waħda minna. Il-Mulej jixtieqna, ifittixna u jistedinna, u ma jikkuntentax ruħu li aħna nwettqu dmirijietna tajjeb u nosservaw il-liġijiet tiegħu, imma magħna jrid komunjon vera u proprja ta' ħajja, relazzjoni mibnija fuq id-djalogu, il-fiduċja u l-maħfra.

Din hi l-ħajja Nisranija, *storja ta' mħabba ma' Alla*, fejn il-Mulej minn jeddu

Il-Parabbola tal-festa tat-tiegħ; Inċiżjoni: Jan Luyken; Rittratt: Harry Kossuth; Awtur: Phillip Medhurst; Sors: Wikimedia Commons

jiehu l-inizjattiva. Minn din l-imħabba b'xejn, twajba u pprivileġġjata, titwieled u dejjem titwieled mill-ġdid il-ħajja Nisranija. Nistgħu nistaqsu lilna nfusna jekk, tal-inqas darba kuljum, lill-Mulej aħniex nistqarrulu mħabbatna: "Inħobbok, Mulej. Int il-ħajja tiegħi." Għax, jekk tintilef l-imħabba, il-ħajja Nisranija ssir sterili, issir ġisem bla ruħ, morali impossibbli, ġabra ta' principji u ligijiet li rridu nosservaw mingħajr raġuni. Imma Alla tal-ħajja jistenna minna twegiba għal ħajjitna, il-Mulej tal-imħabba jistenna twegiba ta' mħabba.

L-Evangelju jwissina: imma l-istedina *tista' tigi miċħuda*. Ħafna mistednin wiegħbu le, għax kien moħħhom fl-interessi tagħhom: "izda dawk ma tawx kas; min mar l-għalqa, min għan-negozju tiegħu", jgħid it-test. (v. 5) Kien moħħhom fl-interessi tagħhom, kienu jippreferu li jkollhom xi haġa f'idejhom pjuttost milli jilqgħu l-isfida, kif titlob l-imħabba. Araw kif huma jitbiegħdu mill-imħabba, mhux b'hażen, imma għax jippreferu dak li hu tagħhom.

L-Evangelju jistaqsina *fuq liema naħa qegħdin*: fuq in-naħa tal-jien jew fuq in-naħa ta' Alla? Għax Alla hu bil-maqlub tal-egoizmu. Hu, quddiem iċ-ċaħdiet kontinwi

li jirċievi, quddiem l-għeluq fil-konfront tal-istediniet li jibgħat, jibqa' għaddej, ma jħassarx il-festa. Ma jirrassenjax ruħu, imma jibqa' jistieden. Quddiem it-twegibiet "le", ma jsabbatx il-bieb, imma jinkludi iżjed persuni. Alla, quddiem l-ingustizzji li jlaqqat, iwieġeb b'imħabba ikbar.

Hemm aspett ieħor li l-Evangelju jagħfas fuqu: *il-libsa tal-mistednin*, li hi indispensabbli. Fil-fatt, mhuwiex biżżejjed li wieħed iwieġeb darba għall-istedina, billi jgħid "iva" u daqshekk. "'Ħabib, dan kif dħalt hawn m'intix liebes għall-festa?' Dak tbikkem." (v. 12) Is-sultan jindirizza lill-mistieden: 'ħabib'. Il-libsa hi simbolu tal-ħbiberija. Minkejja li kien mistieden, irrifjuta li jkun ħabib. Kemm-il darba aħna wkoll nirrifjutaw il-ħbiberija ta' Alla magħna? Nitolbu lilu l-grazzja li nagħzlu u nxiddu ta' kuljum din il-libsa u nżommuha nadifa.

Inkunu xhieda ħajja

Il-parabbola tirrakkonta li s-sultan qal lill-qaddejja tiegħu: "Mela morru f'salib it-toroq u sejhu għall-festa lil kull min issibu." (v. 9) F'din is-sena, meta l-moviment Gruppi Familji Nsara għalaq 50 sena mit-twaqqif tiegħu, tajjeb li nirriflettu fuq kemm koppji rċewew il-formazzjoni tagħhom fi hdan il-

gruppi tagħna. U hafna kienu dawk minna li wettqu hidma fil-komunità, b'mod partikolari fl-appostolat tal-familja. Din il-hidma tista' tkompli biss jekk aħna, bħala koppji membri (il-qaddejja tal-parabbola), inkomplu nsejġu koppji oħra f'isem il-Mulej. Il-futur tal-Gruppi Familji Nsara u l-futur tal-hidma mill-koppji miżżewġa fi hndan il-Knisja jiddependi minna lkoll!

Tajjeb li nirriflettu dwar dan fid-dawl ta' dak li jghid id-dokument *Il-Familja Ta' Nazaret Mudell għall-Gruppi Familji Nsara* ta' Dun Anton Abela: "Bħall-Familja ta' Nazaret, il-familja tipparteċipa fil-ħajja fil-kuntest soċjali, politiku u reliġjuż. Fil-ħajja reliġjuża huma lajci li jagħmlu sehem mill-Poplu t'Alla u jieħdu sehem attiv mill-ħajja ta' kuljum tiegħu. Fil-ħajja soċjali / politika / reliġjuża jieħdu sehem bħala familja. Il-Familja ta' Nazaret toffri mudell ta' appostolat għall-Gruppi Familji Nsara: bl-ghajxien shiħ tal-proġett imfassal għalihom minn Alla. Ġesù, Marija u Ġużeppi wettqu l-bidla fir-realtà li nafu; dan billi Alla daħal fir-realtà tal-bniedem. Kull hidma tal-familja trid tkun frott tal-ħajja tal-preżenza ta' Alla bejn il-mara u r-raġel. Inkella ma tkunx l-appostolat tal-familja Nisranija."

Għajnuna għad-diskussjoni

- Fir-riflessjoni tiegħu, il-Papa Frangisku jistaqsina: "Fuq liema naħa qegħdin: fuq in-naħa tal-jien jew fuq in-naħa ta' Alla?" Dan il-kliem x'għandu jfisser għalina?
- X'inhuma l-istediniet li l-Mulej jagħmlilna fil-ħajja taż-żwieġ u tal-familja? Kien hemm drabi fejn irrifjutajniehom?
- B'liema mod ser naraw li l-gruppi fi hndan il-Gruppi Familji Nsara jibqgħu preżenti fil-komunitajiet tagħna? Nistgħu nwettqu hidma biex jitwaqqfu Gruppi godda?

Nitolbu flimkien

(Nilqgħu lil Ġesù Ewkaristija fostna fejn dan ikun possibbli.)

Mulej Ġesù, inti għażiltna għal xulxin biex inqaddsu lil xulxin u hekk inkunu dawl għall-komunità fejn ngħixu. Urina x'tixtieq minna bħala koppja u bħala membri fi hndan il-Gruppi Familji Nsara. Inpoġġu quddiemek l-imħabba li tgħaqqadna flimkien u dak kollu li tkellimna dwaru llum, kif ukoll ix-xewqat tagħna kollha. Aghmel, Mulej, li nkunu xhieda ħajja tal-imħabba t'Alla meta ngħixu s-sejħa tagħna fiż-żwieġ.

KUMITAT ĊENTRALI 2020

Gruppi Familji Nsara – Moviment ta' Kana
Istitut Kattoliku, Triq San Publiju – Floriana FRN 1441
www.gfnmalta.org

Koppja President – Carmel u Helen D'Amato

Tel. 21649785, Mob. 79551082. E-mail: koppja-president@gfnmalta.org

Chaplain Nazzjonali – Mons. Charles Attard

Tel. 22238000, Mob. 79014827. E-mail: director@gfnmalta.org

Koppja Segretarja – Emmanuel u Rosanna Falzon

Tel. 21642931, Mob. 99420643. E-mail: koppja-segretarja@gfnmalta.org

Koppja Teżoriera – George u M'Louise Sammut

Tel. 27498110, Mob. 99893587. E-mail: koppja-tezoriera@gfnmalta.org.

DISTRETT 'A'

Koppja Distrettwali – Godwin u Pauline Grech

Tel. 21238801, Mob. 79211468. E-mail: koppja-distrettwali-a@gfmalta.org

Parroċċi: Gwardamanga, Hamrun (SG), Marsa (TQ), Santa Venera, Birkirkara (SE-A), Birkirkara (SE-B), Birkirkara (SM), Had-Dingli, Rabat, Hal Qormi (SB), Hal Qormi (SĠ-A), Hal Qormi (SĠ-B), Siggiewi, Haż-Żebbuġ

DISTRETT 'B'

Koppja Distrettwali – Anthony u Helen Attard Bason

Tel. 21372701, Mob. 79860113. E-mail: koppja-distrettwali-b@gfmalta.org

Parroċċi: Tal-Ibraġ, Balluta, San Ġiljan, Swieqi, Mellieħa, Mosta (A), Mosta (B), Mosta (C), Msida (A), Msida (B), San Ġwann (Omm ir-Ragħaj Divin), San Ġwann (Immakulata ta' Lourdes).

DISTRETT 'C'

Parroċċi: Gudja, L-Isla, Luqa, Marsaxlokk, Paola (KR), Santa Lucia, Hal-Tarxien, Wied il-Għajn, Haż-Żabbar (B) Haż-Żabbar (C), Żejtun (A), Żejtun (B), Żurrieq.

Id-diskors tal-muntanja. Sors: Wikimedia Commons Hajr: Robert Arsène

Talba tal-Bidu

Mulej, grazzi talli tajtna lil xulxin bħala l-isbaħ rigal. Għinna biex inżommuk dejjem fiċ-ċentru tal-ħajja tagħna fiż-żwieġ, u biex magħqudin flimkien, nibqgħu dejjem infahħruk.

Grazzi talli laqqajtna lkoll flimkien f'dan il-grupp. Għinna biex, permezz ta' din il-laqqgħa tagħna mal-Kelma tiegħek, noffru sostenn lil xulxin bi mħabba u b'sens ta' qadi qaddis, biex hekk inkunu xhieda ħajja tal-imħabba ta' Alla meta ngħixu s-sejħa tagħna fiż-żwieġ.

Talba tal-Għeluq

Sacerdot: Huti, nitolbu lill-Mulej Alla jbierek din il-laqqha li għamilna fil-preżenza tiegħu. Ningabru quddiem Alla, li bierek l-għaqda tagħkom fis-Sagrament taż-Żwieġ, biex b'fiduċja sħiħa nitolbuh dak li nixtiequ għall-familja tagħna u tal-oħrajn.

Koppja Mexxejja: Nitolbu għall-familja tagħna.

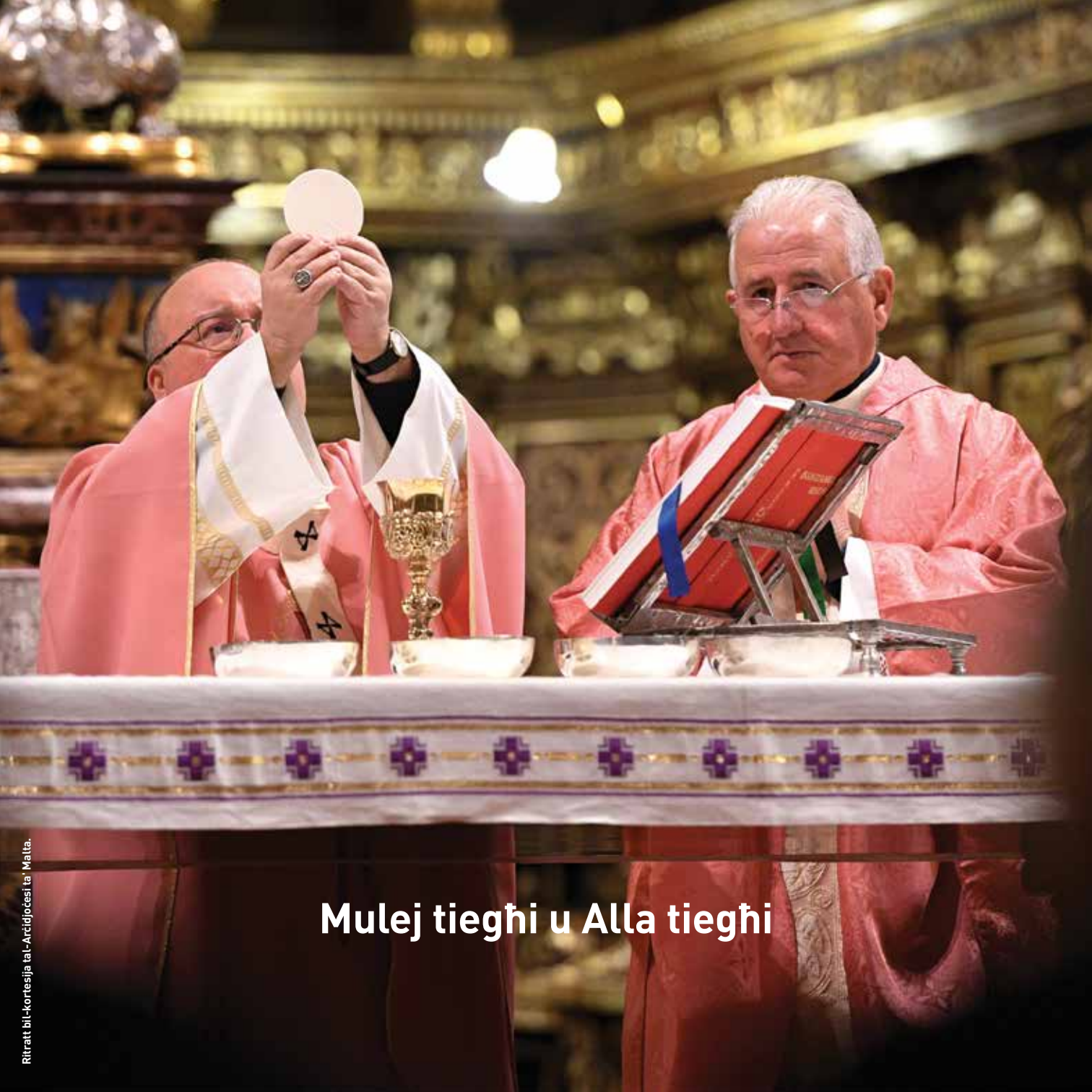
Kulhadd: Mulej, aħna nikkonsagrawlek l-imħabba tagħna lejn xulxin u lejn uliedna u nitolbuk li ssaltan dejjem f'kull membru tal-familja tagħna u tiegħ magħna f'kulma naghmlu u ngħidu biex, kif aħna magħqudin flimkien f'din l-art ningabru lkoll miegħek fid-dar tiegħek tas-sema.
(Niftakru f'dawk li nixtiequ nitolbu għalihom)

Koppja Mexxejja: Nitolbu għall-familja ta' hutna.

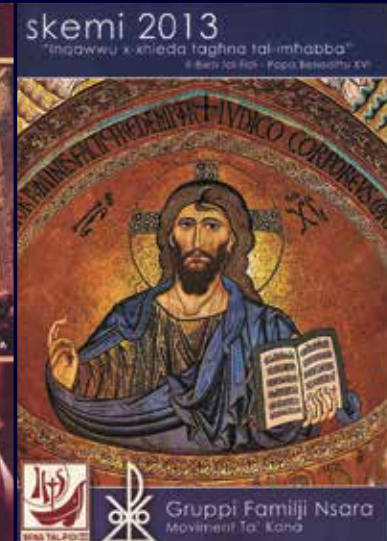
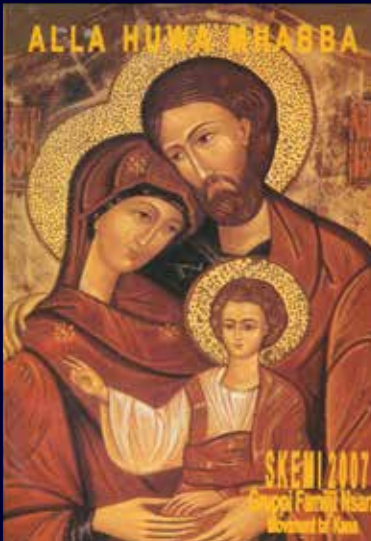
Kulhadd: Mulej, nitolbuk ukoll għall-familja kollha ta' din il-parroċċa u tad-dinja kollha; saħħaħ l-għaqda fl-imħabba fost il-miżżewġin; ieqaf mat-tfal u ż-żgħażaġ; kun il-qawwa tal-foqra, il-faraġ tar-romol u Missier il-bnedmin kollha.
(Inżommu id f'id u ngħidu flimkien il-Missierna)

Sacerdot: Iberikna l-Mulej u jħarisna! Jixthet id-dija ta' wiċċu fuqna u jurina l-ħniena! Iħares lejna l-Mulej b'imħabba u jagħtina s-sliem! Fl-Isem tal-Missier u tal-Iben u tal-Ispirtu s-Santu.

Ammen.

Mulej tiegħi u Alla tiegħi

SKEMI 1971 – 2021

50 Sena Anniversarju

Moviment ta' Kana – Gruppi Familji Nsara

Ħamsin sena ilu tnisslu l-Gruppi Familji Nsara, inizzjattiva ta' Mons. Charles Vella u l-koppja Caruana Colombo. Patri Donat Spiteri OFM hejja l-ISKEMI, kotba ta' formazzjoni Nisranija programmata. Nirringrazzjaw 'l Alla għal din iż-żerriegħa żgħira li kibret f'sigra kbira, fejn ħafna koppji/familji jsibu tagħlim ibbażat fuq il-kelma ta' Alla u dokumenti tal-Knisja. Id-Direzzjoni tal-GFN b'sodisfazzjon tħares lura lejn ix-xogħol siewi tul il-ħamsin sena li għaddew, frott ta' ħidma ta' ħafna, uħud minnhom m'għadhomx magħna, waqt li tawgura għall-ġejjieni.

